

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

**Činnost prvosledových hlídek Policie České republiky
při vybraných typových činnostech integrovaného
záchranného systému.**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Studijní program:

OCHRANA OBYVATELSTVA

Autor: Petr Sivera

Vedoucí práce: Ing. Libor Líbal

České Budějovice 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci s názvem „*Činnost prvosledových hlídek Policie České republiky při vybraných typových činnostech integrovaného záchranného systému*“ jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby bakalářské práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé bakalářské práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 04.05.2021

Poděkování

Rád bych poděkoval jednotlivým respondentům za jejich ochotu při vyplnění dotazníku k praktické části bakalářské práce.

Velký dík patří především vedoucímu práce panu Ing. Liboru Líbalovi za jeho odborné vedení, trpělivost, cenné rady a připomínky, které mi v průběhu zpracování bakalářské práce věnoval.

Činnost prvosledových hlídek Policie České republiky při vybraných typových činnostech integrovaného záchranného systému

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je zmapovat přínos a efektivnost prvosledových hlídek Policie České republiky a to zejména při událostech s aktivním (šíleným) střelcem, nebo obecněji s aktivním útočником, které jsou charakteristické násilným jednáním s cílem usmrtit co největší počet osob a jejichž vznik zpravidla nelze předvídat. Vzhledem k tomu, že dojezdové vzdálenosti speciálních sil jsou pro řešení takovýchto událostí často nedostačující, byl zřízen koncept prvosledových hlídek Policie České republiky, které by měly být rychlou a efektivní reakcí na takovéto mimořádné události, pro které je nutnost rychlého a efektivního zásahu příznačná. V teoretické části jsou uvedeny základní pojmy z oblasti integrovaného záchranného systému České republiky a v krátkosti je popsána historie a současnost Policie České republiky a dále se tato bakalářská práce věnuje tématům souvisejícím s útokem aktivního střelce a problematice prvosledových hlídek. V závěru teoretické části jsou uvedeny některé vybrané typové činnosti integrovaného záchranného systému České republiky, které lze očekávat při útoku aktivního střelce. Jedná se zejména o typové činnosti spojené s psychosociální pomocí, demonstrováním úmyslu sebevraždy a společným zásahem složek integrovaného záchranného systému při velkém počtu zraněných osob. V praktické části je proveden kvantitativní výzkum formou dotazníku u příslušníků Policie České republiky, kteří jsou teritoriálně zařazení na Územním odboru Strakonice, a to konkrétně na obvodních odděleních, jejichž součástí jsou prvosledové hlídky. Výzkum se zaměřoval na přínos vzniku prvosledových hlídek a na úroveň těchto hlídek v rámci Územního odboru Policie České republiky ve Strakonici. Výzkum byl směřován i na policisty prvosledových hlídek Policie České republiky Územního odboru Písek a to z důvodu případného porovnání mezi oběma územními odbory, přičemž zde se nepodařilo zajistit dostatečné množství respondentů, kteří by byli ochotní k vyplnění dotazníku. Porovnání obou územních odborů tak nebylo provedeno. Výsledkem výzkumu bylo zjištění, že vznik prvosledových hlídek pro činnost v případě útoku aktivního střelce je přínosný a úroveň prvosledových hlídek Územního odboru Policie České republiky Strakonice je v současné době na nízké úrovni. V závěru

bakalářské práce je provedena rekapitulace zjištěného a návrhy na zlepšení úrovně prvosledových hlídek Policie České republiky Územního odboru Strakonice, tedy hlídek s organizačním zařazením na Obvodním oddělení Vodňany, Obvodním oddělení Strakonice a Obvodním oddělení Blatná.

Klíčová slova

Aktivní střelec; aktivní útočník; AMOK; FHQ; prvosledová hlídka; hlídková činnost;

Activities of first-line patrols of the police of the Czech Republic during selected type activities of the Integrated Rescue System

Abstract

The aim of the bachelor's thesis is chart benefits and efficiency of first-line patrols of Police of the Czech Republic and especially during the events with active (crazy) shooter or more generally with active attacker who are characterized by violent acts to kill as many people as possible and their origin is usually unpredictable. In the view of fact that the driving distances of special forces are often for dealing with such events inadequate. The concept of first-line patrols of Police of the Czech Republic was established and it should be a rapid and effective response on such emergencies for which the need for rapid and effective intervention is characteristic.

In a theoretical part are listen basic concepts from the Integrated Rescue System in the Czech Republic and is briefly described the history and present of Police of the Czech Republic and then this bachelor's thesis is dealing with topics which are related with the attack of the active shooter and with the problematic of first line. In the end if the theoretical part is listed some selected type activities of Integrated Rescue System in the Czech Republic which can be expected during the attack of the active shooter. These are mainly the type activities which relate to psychosocial help, demonstrating suicide intent and common interference of the Integrated Rescue System during the large number of injured people.

In a practical part the quantitative research is performed in the form of a questionnaire at the members of the Police of the Czech Republic who are territorially included in the Strakonice Territorial Department, specifically in the District Departments, which include the first-line units, when the research focused on the contribution of the creation of first-line units and on the level of these units within the Territorial Department of the Police of the Czech Republic in Strakonice. The research was directed on the policemen of the first-line units of the Písek Territorial Department, too, for the reason of possible comparison between both Territorial Departments where it was no possible to secure enough respondents who would be willing to complete the questionnaire. Comparison of both Territorial Departments has not been performed. The result of the research was that the origin of the first-line units for the activity in case of the attack of the active shooter is beneficial and the level of the first-line units of the Territorial Department of the Police

of the Czech Republic in Strakonice is in present on a low level.

At the end of the bachelor's thesis is performed the recapitulation of the things we found and the proposal on the level improvement of the first-line unit of the Territorial Department of the Police of the Czech Republic in Strakonice therefor the units with the organizational facilities on District Department of Vodňany, District Departments of Strakonice and District Departments of Blatná.

Keywords

Active shooter; active attacker; AMOK = amok; FHQ = Führer Headquarters; first-line patrols/units; patrol/unit activity

Obsah

Úvod.....	9
1 TEORETICKÁ ČÁST	10
1.1 Integrovaný záchranný systém.....	10
1.2 Policie České republiky.....	13
1.3 Základní pojmy k útoku aktivního střelce.....	15
1.4 Prvosledové hlídky.....	20
1.5 Prvosledové hlídky a vybrané typové činnosti IZS.....	29
2 CÍL PRÁCE, VÝZKUMNÁ OTÁZKA	34
2.1 Cíl práce	34
2.2 Výzkumné otázky.....	34
3 OPERACIONALIZACE	35
4 METODIKA	36
4.1 Určení výzkumného vzorku	36
5 VÝSLEDKY	38
5.1 Vyhodnocení dotazníku	38
6 DISKUSE.....	64
6.1 Vyhodnocení výzkumné otázky č. 1	64
6.2 Vyhodnocení výzkumné otázky č. 2	65
6.3 Návrhy na zlepšení.....	67
7 ZÁVĚR	69
8 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	72
9 SEZNAM ZKRATEK	76
10 SEZNAM OBRÁZKŮ.....	78
11 SEZNAM PŘÍLOH.....	79
11.1 Příloha č. 1 seznam otázek pro dotazníkové šetření:	79
11.2 Příloha č. 2 materiál a vybavení.....	84

Úvod

Česká republika je svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana. Policie České republiky jako jeden z ozbrojených bezpečnostních sborů se podílí na dodržení těchto základních principů a její základní úkol je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. V posledních letech ve světě i u nás narůstají počty případů s fenoménem útoku aktivního střelce, kdy Policie České republiky na tyto útoky zareagovala zřízením tzv. prvosledových hlídek, jejichž hlavním posláním je rychlá a efektivní reakce na útok aktivního střelce, nebo na jinou událost, při níž jsou ohroženy další hodnoty chráněné zákonem, a řešení takové události si žádá rychlé reakce policejních sil. Rozhodl jsem se prozkoumat, na jaké úrovni akceschopnosti jsou prvosledové hlídky Policie České republiky Územního odboru Strakonice, kdy do současné doby se žádný útok aktivního střelce na území okresu Strakonice neodehrál. To ale nemusí znamenat, že v budoucnosti se žádný takovýto útok nestane skutečností. Proto je důležité zjistit, zda současná akceschopnost prvosledových hlídek na tomto území je na přijatelné úrovni, v čem jsou její největší nedostatky a překážky a zda jsou schopny dostát základním myšlenkám konceptu prvosledových hlídek. V teoretické části jsou čtenáři vysvětleny základní pojmy související s danou problematikou, příklady tragických událostí, které předcházely vzniku konceptu prvosledových hlídek, jeho počátečního a současného stavu. Je zde popsán výcvik, výstroj, výzbroj a materiálové vybavení prvosledových hlídek a popsány některé typové činnosti, které lze očekávat při události typu aktivního útočnicka. V praktické části se zabývám kvantitativním výzkumem, který je proveden formou dotazníku u příslušníků Policie České republiky zejména těch, kteří jsou zařazení na Územním odboru Policie České republiky ve Strakonících a plní úkoly prvosledové hlídky. Výzkum se zaměřuje na přínos vzniku prvosledových hlídek pro činnost v případě útoku aktivního střelce a na zjištění úrovně prvosledových hlídek Územního odboru Policie České republiky ve Strakonících, přičemž v rámci komparace výsledků byl dotazník distribuován i na Územní odbor Policie České republiky v Písku, kde z důvodu vysoké vytíženosti útvarů, byla velice nízká návratnost vyplněných dotazníků. Závěrem jsou shrnuty zjištěné poznatky a uvedeny odpovědi na výzkumné otázky a uvedeny návrhy ke zlepšení současného stavu dané problematiky.

1 TEORETICKÁ ČÁST

Teoretická část bakalářské práce pojednává o základních informacích k integrovanému záchrannému systému České republiky, o historii, organizační struktuře a legislativě Policie České republiky. Dále se tato práce zaměřuje na témata, která souvisejí s konceptem prvosledových hlídek, který by mohl představovat účinnou a pružnou formu reakce policejních sil na vybrané typové činnosti integrovaného záchranného systému České republiky, zejména pak na událost typu aktivního (šíleného) střelce.

1.1 *Integrovaný záchranný systém*

Zavedení pojmu integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“) vzniklo v České republice (dále jen v ČR) z každodenní potřeby záchranářů organizovat společnou činnost, při složitých haváriích, nehodách a živelních pohromách, kdy je potřebná spolupráce všech, kteří mohou pomoci při záchraně osob, majetku, nebo životního prostředí a při společném provádění likvidačních prací a to takovým způsobem, aby si jinými slovy „nikdo nepřekážel“. Počátkem 90. let 20. stol se zvyšoval počet mimořádných událostí a náročnost při jejich řešení, kdy vzešla potřeba prohloubit spolupráci mezi záchrannými složkami. Na tomto základě pak vznikl zák. č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému (dále jen zák. č. 239/2000 Sb., o IZS), který byl součástí souboru krizových zákonů¹ a IZS tímto legislativně ukotvil. (Víšek, 2012). Pojmem IZS dle zák. č. 239/2000 Sb., o IZS rozumíme: „*koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací,*“ (Zák. č. 239/2000 Sb., o IZS).

Základní pojmy

V ust. § 2 zák. č. 239/2000 Sb., o IZS jsou vymezeny následující základní pojmy z oblasti IZS:

Ochrana obyvatelstva

Ochrana obyvatelstva (dále jen OO) je: „*plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku,*“ (Zák. č. 239/2000 Sb., o IZS).

¹ Pozn. autora: Soubor krizových zákonů: Zák. č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, zák. č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a zák. č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy.

Mimořádná událost

Mimořádná událost (dále jen MU) je: „škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací,“ (Zák. č. 239/2000 Sb., o IZS).

Zařízení civilní ochrany

„zařízením civilní ochrany bez právní subjektivity je součástí právnické osoby nebo obce, určené k ochraně obyvatelstva; tvoří je zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody a věcné prostředky,“ (Zák. č. 239/2000 Sb., o IZS).

Věcná pomoc

„věcnou pomocí je poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce; věcnou pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce,“ (Zák. č. 239/2000 Sb., o IZS).

Osobní pomoc

„osobní pomocí je činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce; osobní pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce.“ (Zák. č. 239/2000 Sb., o IZS).

Záchranné práce

„záchrannými pracemi činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku, nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jeho příčin,“ (Zák. č. 239/2000 Sb., o IZS).

Likvidační práce

„likvidačními pracemi činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí,“ (Zák. č. 239/2000 Sb., o IZS). Záchranné a likvidační práce označujeme (dále jen ZaLP).

Složky IZS

IZS je systém spolupráce a součinnosti mezi jeho základními a ostatními složkami, které mají odlišnou pracovní náplň a pravomoci.

Základní složky IZS tvoří:

- Hasičský záchranný sbor České republiky a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany.
- Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby (dále jen „ZZS“).
- Policie České republiky (dále jen „Policie ČR“).

Ostatní složky IZS tvoří:

- Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil.
- Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory.
- Ostatní záchranné sbory.
- Orgány ochrany veřejného zdraví.
- Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby.
- Zařízení civilní ochrany.
- Neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

(Zák. č. 239/2000 Sb., o IZS).

Systém řízení složek IZS na místě zásahu

Pokud mluvíme o nasazení IZS, budou na místě zásahu nejméně dvě a více z jeho složek, neboť v ust. § 3 zák. č. 239/2000 Sb., o IZS je uvedeno, že IZS se použije v případě nasazení dvou a více jeho složek (Zák. č. 239/2000 Sb., o IZS). Při spolupráci těchto složek tak často vyvstává základní otázka a tou je otázka velení. Tento problém pak řeší ust. § 19 tohoto zákona, ve kterém je uvedeno, že pokud právní předpis nestanovuje jinak, je velitelem zásahu velitel jednotky požární ochrany nebo příslušný funkcionář HZS ČR s právem přednostního velení (Zák. č. 239/2000 Sb., o IZS). V případech, kdy to není předem stanoveno právním předpisem a převažuje na místě zásahu činnost jiné složky nežli jednotky požární ochrany, stává se velitelem zásahu velitel dané složky, která na místě zásahu vykonává převládající činnost (Zák. č. 239/2000 Sb.). Systém řízení je závislý na druhu a rozsahu MU, na počtu zasahujících složek a náročnost jejich koordinace při ZaLP (Víšek, 2012). Dle těchto kritérií pak IZS rozlišuje čtyři stupně

poplachu (první stupeň poplachu, druhý stupeň poplachu, třetí stupeň poplachu a zvláštní stupeň poplachu). Obecně se systém řízení složek IZS rozděluje do tří úrovní:

Taktická úroveň

Podléhá zejména veliteli zásahu, který odpovídá za činnost spojenou se ZaLP. Může si zřídit výkonné orgány jako velitele sektorů, velitele úseků a štáb velitele zásahu, který tvoří náčelník štábu, člen štábu pro spojení, člen štábu pro týl, člen štábu pro analýzu situace na místě zásahu, člen štábu pro nasazení SaP, zástupci jednotlivých složek IZS a pomocníci členů štábu. Velitel zásahu mimo jiné řídí i velitele složek IZS. Je dále oprávněn zakázat osobám, aby nevstupovaly do místa zásahu nebo aby toto místo neprodleně opustily, nařídít evakuaci, vyzvat osoby k prokázání totožnosti, nebo vyzvat právnické či fyzické osoby k poskytnutí osobní či věcné pomoci (Víšek 2012; Vilášek et al., 2014).

Operační úroveň

Probíhá na úrovni krajských informačních operačních středisek (dále jen IOS), která zajišťují nepřetržitou obsluhu tísňových linek HZS ČR 150, ZZS 155, Policie ČR 158, kdy IOS HZS ČR jsou současně i operačními středisky IZS (dále jen KOPIS), které provádí koordinaci mezi jednotlivými IOS. Zajišťuje obsluhu tísňové linky 112, ovládá koncové prvky varování a vyrozumění obyvatelstva. Jednotlivá IOS dále na základě žádosti velitele zásahu povolávají i ostatní složky IZS a organizují osobní a věcnou pomoc (Víšek 2012; Vilášek et al., 2014).

Strategická úroveň

Nastává v případech, kdy velitel zásahu požádá o přímé zapojení do řízení ZaLP starostu obce s rozšířenou působností, hejtmana kraje, nebo zástupce Ministerstva vnitra. Hlavním účelem strategické úrovně řízení je zapojení dalších SaP k řešení MU a stanovení priorit ZaLP, materiálové a finanční zabezpečení a případné navázání na opatření pro krizové stavy (Víšek 2012; Vilášek et al., 2014).

1.2 Policie České republiky

Tato kapitola stručně pojednává o historických kořenech policie zejména četnictva, státní policie a Sboru národní bezpečnosti a o současnosti Policie České republiky.

Stručná historie policie

Dne 28. října 1918 byl ustanoven vznik samostatného československého státu, kdy Československá republika převzala bezpečnostní složky z rakousko-uherské monarchie.

Do řad četnictva a státní policie byli nově přijati příslušníci, kteří se podíleli na vzniku samostatného státu jako např. legionáři či účastníci domácího odboje. V období před uzavřením Mnichovské dohody četníci, policisté, příslušníci Finanční stráže a Československé armády společně s dalšími dobrovolníky hájili hranice Československé republiky, kdy mnoho z nich při tom položilo svůj život. V období 2. světové války se mnoho příslušníků ozbrojených bezpečnostních sborů zapojilo do protifašistického odboje či do květnového povstání 1945. Policie ČR se hrdě hlásí k tradicím těchto československých bezpečnostních složek (Policie České republiky 2017a; Muzeum Policie ČR, 2019). S koncem druhé světové války vznikl Sbor národní bezpečnosti (dále jen SNB). V roce 1950 přešel SNB pod ministerstvo národní bezpečnosti, kdy byly uplatňovány sovětské zkušenosti a metody, což vedlo k nahromadění chybných, často nezákonných postupů a k podceňování klasických kriminalistických metod. Činnost SNB byla ukončena v roce 1989, kdy se společnost vrátila k demokratickým hodnotám. (Policie České republiky, 2018b).

Současnost u Policie ČR

Policie ČR je nejpočetnější² ozbrojený bezpečnostní sbor ČR s nejrozmanitějším spektrem činností, profesí a odborností. Hlavní úkoly Policie ČR vyplývají z ust. § 2 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR), kde je uvedeno:

„Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).“ (§ 2 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR).

Policie ČR je jednotně řízený bezpečnostní sbor a spadá pod resort ministerstva vnitra³, které zajišťuje její finanční pokrytí ze státního rozpočtu ČR. Jejím řídicím orgánem je pak policejní prezidium v čele s policejním prezidentem⁴ pod které spadá 14 krajských ředitelství a další celostátní útvary, pod krajská ředitelství následně spadají územní odbory. Finanční příjmy Policie ČR jako např. příjmy z pokut jsou začleněny do příjmové stránky státního rozpočtu (Vilášek et al., 2014).

² Pozn. autora: Poslední veřejně známý údaj k počtu příslušníků Policie ČR je k 1.1.2020 40 228.

³ Pozn. autora: Aktuálně (2021) je ministrem vnitra Jan Hamáček (ČSSD).

⁴ Pozn. autora: Aktuálně (2021) je policejním prezidentem genmjr. Jan Švejdar.

Dlouhodobým cílem Policie ČR je chránit bezpečnost a pořádek, ve společnosti, prosazovat zákonnost, chránit práva a svobody osob, preventivně působit proti trestné činnosti, potírat ji a usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti a poskytovat jí kvalitní služby odpovídající proměnlivým bezpečnostním rizikům. Základními hodnotami Policie ČR jsou profesionalita, nestrannost, odpovědnost, ohleduplnost, bezúhonnost. Práce policistů je založena na etickém kodexu Policie ČR, který vyjadřuje úctu k lidským právům a který se každý policista zavázal dodržovat (Policie České republiky, 2017a).

1.3 Základní pojmy k útoku aktivního střelce

Tato kapitola vymezuje základní pojmy, které souvisejí s útokem aktivního střelce. Popisuje zdroje hrozeb pro měkké cíle, členění místa zásahu, úkoly velitele zásahu, definuje pojem AMOK, FHQ a další.

MU – útok aktivního střelce

MU, jakou je útok aktivního střelce, chápeme jako násilný útok ozbrojenou osobou namířený proti jiným osobám za účelem jejich usmrcení. Pokud není vyloučeno, že pachatel je stále na místě činu a nepokračuje ve svém jednání, má jeho eliminace⁵ nejvyšší prioritu a nesnese odkladu. Za tímto účelem využívají policisté všech svých oprávnění daných zákonem a zejména na počátku řešení situace budou nasazováni ihned do nebezpečné zóny. Při řešení této MU složky IZS postupují dle katalogového souboru typové činnosti IZS č. 14 s názvem Amok – útok aktivního střelce (dále jen STČ-14/IZS), kdy při této MU lze očekávat vznik paniky, velké nasazení SaP Policie ČR a celého IZS, možnost časové náročnosti při řešení MU, velké potřeby na psychosociální pomoc a značný mediální zájem (STČ-14/IZS, 2013).

Amok

Dle slovníku cizích slov je AMOK označení pro: „*zuřivost, šílenství*“ (www.slovník-cizich-slov.abz.cz) a dle lékařského slovníku se tento výraz používá jako: „*náhle vznikající záchvat zuřivosti, agresivity, v němž může dojít i k násilným činům*“ (lekarske.slovníky.cz, 2021). STČ-14/IZS pojem AMOK popisuje následovně: „*jedná se o pracovní název, který ukazuje na zkratkovitost jednání aktivního střelce pro tento případ v trestněprávní rovině.*“ (STČ-14/IZS, 2013). Podle Čírtkové je AMOK v debatách kolem aktivního střelce výrazem nevybíravého a odbrzděného vražedného

⁵ Pozn. autora: Za eliminaci se dle STČ-14/IZS považuje neodkladný policejní zákrok vedoucí ke zneškodnění aktivního střelce, kdy tato má tři fáze: vyhledání, identifikace a provedení eliminace. Za provedení eliminace se považuje zadržení a zajištění, paralyzující zranění nebo smrt.

šílenství, kdy původ slova AMOK zřejmě pochází z malajštiny a představuje bojovníka zasvěceného smrti, který v boji odevzdal vše. (Čírtková, 2015)

Aktivní střelec

Mediálně známým ekvivalentním výrazem pro pojem aktivní střelec je šílený střelec. STČ-14/IZS definuje pojem aktivní střelec jako:

„nebezpečný pachatel, který volil použití zbraně proti jiným osobám k dosažení svých cílů. Obvykle jde o jednotlivce, může se ale také jednat o skupinu pachatelů. Nemá zábrany pro jakékoliv chování s cílem zabít nebo zranit co největší počet osob.“ (STČ-14/IZS, 2013).

Čírtková se zmiňuje, že mnohonásobní vrazi se dělí na sériové a masové, kdy šílený střelec spadá do kategorie masového vraha, neboť zásadní rozdíl mezi nimi je, že masový vrah udeří na jednom místě a v jednom časovém intervalu, kdežto sériový vrah má tendenci čín v časové prodlevě opakovat. Dále uvádí základní členění šílených střelců, kteří své činy páchají buď z frustrace, fanatismu, kultovního rázu, anebo na pozadí jejich duševní choroby (Čírtková, 2015). Pokyn policejního prezidenta ze dne 10. června 2020 č. 130/2020 o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti (dále jen PPP č. 130/2020) pak vymezuje další pojem aktivní útočník, který zahrnuje jednání pachatele, který může útočit i jinou než střelnou zbraní s cílem usmrtit co největší počet osob (PPP č. 130/2020, 2020).

V metodickém doporučení, které zpracoval tým TAKTIKA policejního prezidia ve spolupráci s Útvarem rychlého nasazení se uvádí, že tzv. aktivní útočník je především nebezpečný pachatel, který může útočit jak pod tíhou stresové situace, tak na základě předem promyšleného jednání, kdy zpravidla nemívá připravený plán ústupu, není připravený k vyjednávání a nemá v úmyslu se lehce vzdát. Jeho hlavní cíl je usmrcení co největšího počtu osob a ukončit svůj život sebevraždou (UPVSP-2585-1/ČJ-2016-9100KR, 2016). Pojem nebezpečný pachatel je pro policisty důležitý zejména z hlediska oprávnění použití zbraně, které vymezuje zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, kdy do současné doby není tento pojem zákonem přesněji vymezen. Dle metodické příručky Ředitelství služby pořádkové policie k použití donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie ČR č. 1/2017 lze zcela obecně za nebezpečného pachatele považovat osobu, která pro život a zdraví, popřípadě lidskou svobodu či důstojnost představuje takové ohrožení, že její zranění, či dokonce usmrcení představuje pro společnost

přijatelnější možnost než nezakročení proti takovéto osobě. Nicméně vždy je potřeba brát zřetel na přiměřenost zákroku, která se často následně stává předmětem soudních sporů (PPR-19822-1/ČJ-2018-990420, 2018).

First Hour Quintet (FHQ)

Zkratka FHQ (First Hour Quintet) označuje událost primárního významu, při které je ohrožen život, nebo zdraví, či hrozí značná škoda na majetku, a to v důsledku nezákonného jednání. Dále se jedná o události s předpokladem, že pachatel se stále nachází na místě činu včetně událostí typu AMOK, kdy Policie ČR se zaměřuje na sledování dojezdových časů SaP k událostem označených jako FHQ, které takto označuje integrované operační středisko krajského ředitelství policie (dále jen IOS KŘP). Hlídky Policie ČR při tomto využívají tzv. statusů radiostanic, které odesílají prostřednictvím vozidlových radiostanic na IOS KŘP. Tyto dojezdové časy se zpětně vyhodnocují. V současné době je koncepce prvosledových hlídek založena na dojezdovém čase do 10 min na událost typu FHQ (Žhářská, 2020; Analýza pěti aspektů vyplývající z události v Uherském Brodě, 2015).

Měkké cíle

Pojem měkký cíl (soft targets) není nikde přesně definován, chápeme jím místa, kde se shromažďuje větší počet osob a kde je nízké zabezpečení proti případnému násilnému útoku. Opakem měkkých cílů jsou (hard targets) tvrdé cíle. Jedná se např. o vojenské objekty, některé objekty bezpečnostních složek, státní správy, či jiné objekty se zvýšeným bezpečnostním zajištěním (MVCR, 2021; Terminologický slovník MV, 2016). Ministerstvo vnitra ČR (dále jen MV) na základě informací od Policie ČR a dalších bezpečnostních složek vyhláší stupně ohrožení terorismem v rozsahu:

- stupeň 0 je ideální stav, který se nevyhláší a nemá grafické znázornění
- stupeň 1 je stav zvýšené bdělosti (žlutý trojúhelník),
- stupeň 2 je blíže neurčené riziko směřující vůči ČR (oranžový trojúhelník)
- stupeň 3 je vysoká míra jistoty, že se něco stane, či už se v ČR stalo (červený trojúhelník).

Objekty, které většinou považujeme za měkké cíle: školská zařízení; koleje; menzy; knihovny; církevní památky a místa určená k uctívání; nákupní centra; tržiště a obchodní komplexy; kina; divadla; koncertní sály; zábavní centra; shromáždění; průvody; demonstrace; bary; kluby; diskotéky; restaurace a hotely; parky a náměstí; turistické

památky a zajímavosti; muzea; galerie; sportovní haly a stadióny; významné dopravní uzly; vlaková a autobusová nádraží; letištní terminály; nemocnice; polikliniky a další zdravotnická zařízení; veřejná shromáždění; průvody; poutě; kulturní, sportovní, náboženské a další akce; komunitní centra (Kalvach, 2018).

Zdroje hrozeb:

Násilníci zapojení do klasické kriminální činnosti; psychicky nemocné osoby; mstící se zaměstnanci nebo klienti; skupiny organizovaného zločinu; extremisté a osoby útočící z nenávisti; teroristé. (Kalvach, 2018).

Způsoby útoků:

Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé apod.); napadení střelnou zbraní (krátkou, dlouhou); žhářský útok; braní rukojmí a barikádová situace; napadení měkkého cíle davem (násilná shromáždění); výbušnina v poštovní zásilce; jedovatá látka v poštovní zásilce; nastražení imitace výbušniny; falešné oznámení umístění výbušniny popř. jiných nebezpečných látek (Kalvach, 2018).

Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám ministerstva vnitra v roce 2018 stanovilo způsoby, jakými vyhodnotit ohroženost měkkého cíle, a zároveň byly dány principy, jakými lze měkký cíl z odolnit. (Kalvach, 2018).

Velitel zásahu

Stanovení velitele zásahu při společném zásahu složek IZS, jeho povinnosti a pravomoci jsou uvedeny v ust. § 19 zák. č. 239/2000 Sb., o IZS a byly naznačeny v úvodu teoretické části této bakalářské práce v kapitole o systému řízení složek IZS, přičemž v případě STČ-14/IZS se velitelem zásahu stává vždy policista, který na místo MU dorazil jako první a k jeho vystřídání může dojít v průběhu řešení MU. Ve chvíli, kdy to okolnosti dovolí, musí být viditelně označen vestou s nápisem „velitel zásahu“, nebo rukávovou páskou červené barvy s nápisem „VZ“ nebo jiným doplňkem s nápisem „velitel“. Postup činností velitele zásahu lze rozdělit na dva základní časové okruhy: od příjezdu na místo prvních sil a prostředků (dále jen SaP) a eliminaci aktivního střelce a dále od eliminace střelce po předání místa MU orgánům činným v trestním řízení. Při příjezdu na místo MU velitel zásahu průběžně komunikuje s IOS KŘP za účelem zajištění veškerých dostupných informací, provádí vizuální kontrolu v okolí místa MU a určí bezpečné místo k odstavení služebního vozidla, které ponechá se zapnutým výstražným světleným

znamením, které bude dále sloužit jako orientační bod pro další příjíždějící SaP. Pozici služebního vozidla oznámí na IOS KŘP. Na radiostanici může zřídit speciální zásahový kanál v režimu DIR⁶. Neprodleně vydá pokyn k zahájení zákroku, případně vyčká na již dojíždějící SaP. Zárok provádí dle taktických zásad (nejméně dva policisté, minimální radiový provoz, ohrožené osoby odesílat pouze do již propátraných prostor či ven z objektu, postupovat směrem proti únikovým trasám osob, či ve směru, odkud vychází střelba, střelba proti pachateli pouze při vizuálním kontaktu). V případě posílení dalšími hlídkami komunikuje s IOS KŘP a organizuje činnost ve vnější zóně. Provede zárok k eliminaci útočníka. V případě barikádové situace vyžaduje vyjednavče a další specialisty a spojí se s veliteli ostatních složek IZS (STČ-14/IZS, 2013; UPVSP-2585-1/ČJ-2016-9100KR, 2016). Po eliminaci střelce se velitel zásahu předepsaným způsobem označí. Provede prohlídku a vymezení nebezpečné zóny a vnější zóny. Dle poplachového plánu rozhodne o stupni MU a zda bude zřízen štáb velitele zásahu. Po domluvě s vedoucím ZZS rozhodne o místě, kde se budou shromažďovat a třídit raněné osoby, kdy musí brát v úvahu transportní vzdálenosti místa kde se nachází největší počet raněných, a místa, kam přijíždí a odjíždí vozidla RZS⁷. Pokud o to velitel ZZS požádá nařídí zahájení třídění raněných metodou START⁸ a pro tuto činnost v koordinaci s IOS KŘP zabezpečuje dostatečné množství SaP, určuje složení třídících skupin, minimálně vždy dvě osoby, kdy jeden z členů bude buď hasič, nebo zdravotnický pracovník. Cestou IOS vyžádá intervenci psychologů k poskytnutí pomoci oběťm a zasahujícím složkám, případně přivolá soudního lékaře. Vyčká na příjezd orgánů činných v trestním řízení a na vyžádání jim předá informace. Učí osobu oprávněnou podávat informace mediím a o rozsahu takto podaných informací. Po dohodě s velitelem, nebo soudním lékařem organizuje odvoz obětí. Předá místo orgánům činným v trestním řízení (STČ-14/IZS, 2013).

Členění místa zásahu při MU – Amok - útok aktivního střelce

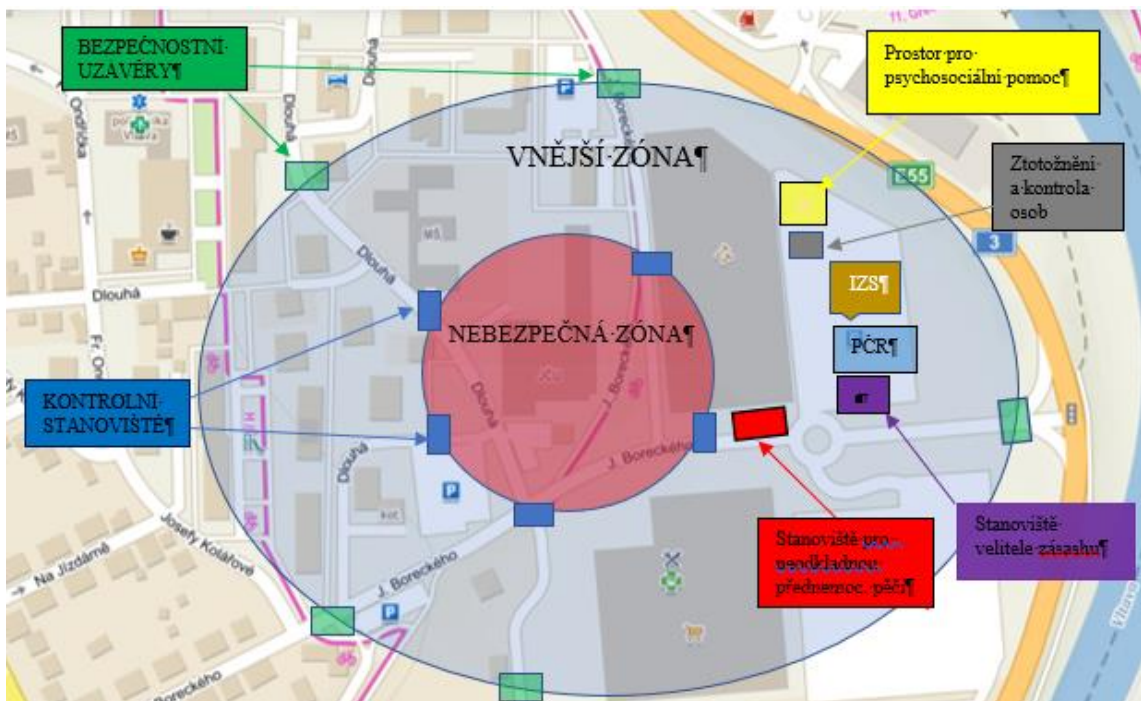
Pro účely této bakalářské práce rozumíme nebezpečnou zónou ohrožený prostor, ve kterém může aktivní střelec vést proti ohroženým osobám účinnou palbu. Přístup do nebezpečné zóny je určený jen pro SaP, které provádějí eliminaci aktivního střelce, nebo

⁶ Pozn. autora: DIR je telekomunikační kanál radiostanic určený pro přímou komunikaci na zásahovém kanále.

⁷ Pozn. autora: RZS: rychlá záchranná služba

⁸ Pozn. autora: START je metoda třídění velkého počtu raněných, uvedená v metodickém listu č. 11 Bojového řádu požárních jednotek.

pouze na povolení velitele zásahu. V případě, že do nebezpečné zóny vstupuje i jiná složka, která se nepodílí na přímé eliminaci pachatele, Policie ČR jí musí poskytnout dostatečnou ochranu. Jedná se i o případy kdy, sama Policie ČR požádá jinou složku IZS o součinnost, jako např. poskytnutí výškové plošiny pro odstřelovače, či osvětlení místa zásahu apod. Policie ČR dále osobám, které do nebezpečné zóny vstupují, poskytne i dostatečné ochranné prostředky. Na nebezpečnou zónu navazuje vnější zóna, ve které se soustřeďují složky IZS, které se přímo nepodílejí na eliminaci aktivního střelce. Mezi vnější a nebezpečnou zónou může být zřízeno kontrolní stanoviště, které kontroluje účel a oprávněnost vstupu do nebezpečné zóny. Uvnitř vnější zóny se nachází nástupní prostor IZS, ve kterém se soustřeďují SaP IZS, a na okraji vnější zóny se pak zřizuje bezpečnostní uzávěra, která má za úkol řídit a kontrolovat vstup a výstup do vnější zóny a zřizuje se zejména na přístupové komunikaci kvůli možnosti odklonu dopravy (STČ-14/IZS, 2013). Příklad, jak by mohlo vypadat členění místa zásahu při MU s aktivním střelcem v budově Jihočeské univerzity J. Boreckého 1167/27 v Českých Budějovicích, je uveden na následujícím obrázku č. 1.

Obrázek č. 1 Možné členění MU s aktivním střelcem v budově JCU v Českých Budějovicích. Zdroj: Vlastní

1.4 Prvosledové hlídky

V této kapitole bude popsáno, co vedlo ke zřízení konceptu prvosledových hlídek Policie ČR, kdy budou připomenuty některé známé útoky a to zejména na území ČR, v jejichž

důsledku byl vytvořen první koncept prvosledových hlídek, který se do současné doby nadále vyvíjí. Bude zde popsán výcvik a vybavení prvosledových hlídek a jejich základní úkoly.

Příklady některých útoků

Policie ČR průběžně reagovala a stále reaguje na vývoj bezpečnostní situace jak ve světě, tak na našem území, kdy v historii ČR byly v minulosti opakovaně zaznamenány případy s aktivními útočníky. Jako nejznámější stručný výčet příkladů těchto útoků lze uvést:

1973 Antonín Daněk jako voják základní služby odcizil obrněný transportér a samopal vz. 58 (3 mrtví, 12 zraněných); 1973 Olga Hepnarová s nákladním vozidlem najela do osob na tramvajové zastávce (8 mrtvých, 17 zraněných); 2004 Viktor Kalivoda jezdil v pražském metru ozbrojen pistolí Glock 34 se 400 ks náboji, kdy během jízdy chtěl střílet po cestujících, ale nakonec nenašel odvahu a později v lese zastřelil tři osoby; 2006 Pavel Slíva zastřelil advokátku města Havířov a následně na zasedání městské rady zastřelil náměstka primátorky; 2009 Raj Kačar při narozeninové oslavě zastřelil v restauraci celkem 4 osoby; 2010 mladistvý 16 - letý pachatel na dětském hřišti pobodal 3 děti ve věku 9, 13 a 14 let; 2011 Jindřich Pirner nejprve postřelil mladíka, který ho požádal o cigaretu, a poté na hasičském cvičišti začal střílet do davu lidí, kdy postřelil jednu ženu a jednoho muže; 2014 Barbora Orlová zaútočila nožem na studenty Obchodní akademie ve Žďáru nad Sázavou. Zranila dvě studentky, které bránil jejich spolužák, ten na místě zraněním podlehl. Při zákroku byl dále zraněn i policista; 2015 Zdeněk Kovář v restauraci v Uherském Brodě zastřelil 8 osob a jednu těžce zranil; 2019 Střelba ve Fakultní nemocnici Ostrava si vyžádala celkem 7 obětí a dvě těžce zraněné osoby. Dle výpovědí svědků pachatel začal střílet bez jakéhokoliv varování a střelbu mířil do oblasti hlav a hrudníků, přičemž jeho upravená pistole ČZ 75 se opakovaně zasekávala. Jako příklady aktivních útočníků lze uvést např. rok 1999 útok na střední škole v USA ve státě Colorado si vyžádala 15 mrtvých a 24 těžce raněných, v roce 2007 pak na jiné škole v USA 33 mrtvých a 25 těžce raněných, Německo-Stuttgart rok 2009 16 mrtvých, sídliště v Bratislavě v roce 2010 8 mrtvých a 15 zraněných. Nejznámější útok se zřejmě odehrál v roce 2011, kdy Andres Behring Breivik nejprve inicioval bombový útok v Oslu, který si vyžádala celkem 8 životů, a poté na norském ostrově Utoya v důsledku půl hodiny trvající střelby usmrtil celkem 69 osob. V roce 2015 Francie útok na redakci Charlie Hebdo 17 obětí. Dále pak v roce 2019 došlo ve dvou mešitách v Christchurch na Novém Zélandě k útoku střelce z náboženských důvodů, který si vyžádala 49 obětí a nejméně 48

osob utrpělo zranění (UPVSP-2585-1/ČJ-2016-9100KR, 2016; Grohmann, 213; New Statesman, 2019; (New Statesman, 2011; The Guardian, 2011).

První koncepty prvosledových hlídek

Na pozadí výše zmíněných útoků byl v rámci Policie ČR zřízen koncept prvosledových hlídek, neboť bylo zřejmé, že k úspěšné eliminaci aktivního útočníka je zapotřebí zejména rychlé a efektivní reakce, kdy specializované útvary jako Útvar rychlého nasazení (dále jen ÚRN), nebo zásahové jednotky KŘP (dále jen ZJ) a další, díky dojezdovým časům tento požadavek nesplňovaly. Z tohoto důvodu byl zřízen první koncept prvosledových hlídek, který byl do roku 2015, kdy došlo do dnešní doby k útoku aktivního střelce s nejvyšším počtem obětí, a to k útoku výše zmíněného Zdeňka Kováře v restauraci Družba v Uherském Brodě, určený pouze pro hlídky pohotovostních a eskortních oddělení (dále jen PEO), kdy na KŘP Karlovy Vary, KŘP Liberec neplnily PEO úkoly prvosledových hlídek z důvodu nedostatečné systematizace služebních míst a dále v KŘP Moravskoslezského a Ústeckého kraje PEO nebyly zřízeny vůbec. Úkoly prvosledových hlídek dále plnila jednotlivá oddělení hlídkových služeb (dále jen OHS). V místech, kde na územních odborech nebyla zřízena ani OHS, se počítalo s vysláním na situaci s aktivním střelcem nejbližší běžné hlídky obvodních oddělení (dále jen OOP). Prvosledové hlídky byly do roku 2015 vybaveny standardní balistickou ochranou a pouze některé byly vybaveny dlouhými zbraněmi, často však byly blokovány plněním jiných úkolů, které jim neumožňovaly provedení okamžitého služebního zákroku. Analýzou útoku v restauraci Družba v Uherském Brodě byl přijat návrh řešení, aby na každém územním odboru KŘP (dále jen ÚO) vyjímaje těch kde úkoly prvosledových hlídek již v dostatečné míře plní OHS či PMJ, byly zřízeny minimálně dvě a nejvýše tři dvoučlenné prvosledové hlídky, které budou mít odpovídající materiálně-technické zabezpečení a výcvik. O rozložení těchto hlídek na ÚO rozhoduje ředitel KŘP po důkladné analýze dojezdových časů a dalších specifik daného teritoria. Dále bylo jako žádoucí stanoveno, aby prvosledové hlídky nebyly vysílány na běžný nápad trestné činnosti (dále jen NTČ), aby byly schopné adekvátně reagovat na oznámení s účastí aktivního střelce a aby se zintenzivnil jejich výcvik se zaměřením na zlepšení taktické a fyzické připravenosti, ovládnutí výzbroje a psychické odolnosti (Analýza pěti aspektů vyplývajících z události v Uherském Brodě, 2015).

Současný stav

V současné době je postup prvosledových hlídek upraven v Pokynu policejního prezidenta č. 130/2020, který stanovuje, že prvosledové hlídky obvykle plní úkoly hlídkové služby, kterou se rozumí zejména činnost směřující k ochraně života, zdraví a majetku osob, ochraně veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti, zakročování proti osobám dopouštějící se protiprávního jednání a dohlížení nad BESIP (Hrinko, 2020). Prvosledovou hlídku nelze využívat k běžným předem plánovaným činnostem. Hlavní úkoly prvosledové hlídky při události FHQ s aktivním útočником dle PPP č. 130/2020 jsou:

- a) Dorazit na místo v co nejkratší době.
- b) Získat a předat IOS KŘP základní informace z místa události a dále se řídit dle STČ-14/IZS.
- c) Zneškodnit aktivního útočnika (PPP č. 130/2020).

Příslušné IOS KŘP, které přijalo oznámení a označilo jej za událost FHQ, vyhodnotí závažnost tohoto oznámení a podle toho může pak na místo vyslat prvosledovou hlídku, i když v dané situaci není nejbližší hlídkou. Pokud je událost označeno jako FHQ s aktivním útočником musí příslušné IOS KŘP na místo vyslat nejbližší SaP Policie ČR a nejméně jednu prvosledovou hlídku. Pokud nastane situace, že v daný moment prvosledová hlídka provádí jinou činnost a zároveň IOS KŘP požaduje její nasazení na událost FHQ, hlídka sdělí tuto skutečnost IOS KŘP, které situaci vyhodnotí a rozhodne o prioritách, které prvosledová hlídka bude dále vykonávat. Jak již bylo naznačeno, velitelem zásahu je velitel hlídky, která na místo dorazí jako první, a to až do okamžiku jeho vystřídání příslušným služebním funkcionářem. Pokud jsou na místo vyslány specializované zásahové útvary jako např. ZJ nebo ÚRN, velitelem zásahu je pak policista specializovaných sil, které na místo dorazily jako první (PPP č. 130/2020, 2020).

Výcvik prvosledových hlídek

Pokud je potřeba řešit situaci FHQ s aktivním útočником je hlavním úkolem prvosledové hlídky, jak bylo uvedeno výše, dorazit na místo v co nejkratší době, předat IOS KŘP základní informace o situaci na místě a provést zneškodnění aktivního útočnika. Za účelem splnění těchto náročných úkolů je vedle kvalitní výstroje, výzbroje a dalšího vybavení prvosledové hlídky potřeba klást důraz také na výcvik členů prvosledových hlídek, který upravuje čl. 47 PPP č. 130/2020.

Skupiny služební přípravy

Policie ČR rozděluje požadavky na výcvik policistů podle toho, na jakém konkrétním místě jsou policisté služebně zařazeni a jaká je míra nebezpečnosti a pravděpodobnosti zákroků proti pachatelům protiprávního jednání, přičemž se rozlišují celkem 4 skupiny služební přípravy. Do skupiny č. 1 se zařazují zejména policisté určení k přímé osobní ochraně chráněných osob, doprovodů letadel a specialistů z ÚRN, ZJ a SPJ. Do skupiny 2 jsou zařazeni policisté plnící základní policejní úkoly. Do této skupiny se řadí i policisté prvosledových hlídek. Do skupiny č. 3 se zařazují policisté, kteří se mohou setkat se zákroky proti pachatelům trestné činnosti, ale vykonávají i činnosti v oblasti dokumentování a odhalování kriminality. Do skupiny č. 4 se pak zařazují policisté, jejichž součástí nejsou zákroky proti pachatelům a jejichž úkoly souvisejí zejména s administrativní činností (Příloha č. 3 k ZPPP č. 4/2009, 2009).

Služební příprava pro skupinu č. 2

Příloha č. 1 k ZPPP č. 4/2009 pak uvádí cíle služební přípravy pro skupiny služební přípravy č.2, do které spadají i prvosledové hlídky takto:

*„a) **přípravy k použití služební zbraně** - střelecké přípravy získání, udržování a prohlubování nadprůměrných teoretických znalostí a praktických dovedností při manipulaci a zacházení se všemi přidělenými služebními zbraněmi v souladu s právním předpisem1)*

*b) **nácviku používání donucovacích prostředků** (včetně profesní sebeobrany) získání, udržování a prohlubování nadprůměrných znalostí a dovedností v oblasti racionální obrany a útoku, včetně použití přidělených donucovacích prostředků*

*c) **nácviku taktických dovedností** zvládnutí rizikových situací ohrožujících život a zdraví při služebním zákroku proti pachatelům trestné činnosti a přestupků a schopnost volit optimální postup k dosažení stanoveného cíle takového zákroku*

*d) **kondiční přípravy** udržování fyzických předpokladů na úrovni kondiční (nad úroveň průměrné populace).“ (Příloha č. 1 k ZPPP č. 4/2009, 2009).*

V příloze č. 2 k ZPPP č. 4/2009 je pak konkrétně vymezen rámcový obsah nácviku jednotlivých výše uvedených cílů činností služební přípravy (např. technika hmatů, chvatů, úderů a kopů, technika pádů, poutání, střelecké postoje, manipulace se zbraní, střelecké techniky, přístup k nebezpečným místům, využití momentu překvapení,

význam krytí, zajištění pachatele) a celá řada dalších (Příloha č. 2 k ZPPP Č. 4/2009, 2009). Jak již bylo řečeno prvosledové hlídky charakterem činností spadají do skupiny č. 2 což, odpovídá běžnému zařazení základních policejních sil, jako jsou zejména OOP, OHS, pohotovostní motorizovaná jednotka (dále jen PMJ) a další. Členům prvosledových hlídek se dále ukládá povinnost jednou ročně absolvovat dvoudenní instruktivně metodické zaměstnání na řešení události FHQ s aktivním útočником, které se zaměřuje na taktickou, střeleckou a zdravotní přípravu. Prvosledové hlídky se dále mohou zúčastňovat speciální přípravy v součinnosti s ÚRN, ZJ či jiným specializovaným útvarem Policie ČR a s dalšími složkami IZS, kterými mohou být např. HZS ČR, ZZS, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, apod. (PPP č. 130/2020).

Materiálové vybavení prvosledových hlídek

Služební vozidla

Prvosledové hlídky jsou vybaveny služebními dopravními prostředky, které jsou označeny dle § 12 odst. 1 vyhlášky č. 122/2015 o policejním označení a které svými technickými vlastnostmi odpovídají územním specifikům jako např. typ a průchodnost terénu s přihlédnutím na okolnost, že prvosledová hlídka může být nasazena i mimo svou územně vymezenou působnost. Služební vozidla splňují požadavky na bezpečné uložení dlouhých zbraní a střeliva, kdy nejvyužívanějšími pro prvosledové hlídky jsou pak zejména vozidla tov. zn. Škoda Octavia III, 2,0 TSI, 140 KW, 4x4, která jsou vybavena tzv. vytlačovacím rámem, LZZ (lokalizační a záznamové zařízení), radiostanicí, zesíleným světelným efektem výstražného světelného a zvukového zařízení a další specifickou výbavou vozidla. (Policie České republiky). Policisté jsou dle zák. č. 273/2008 Sb., za splnění určitých podmínek oprávněni užit služební vozidlo jako donucovací prostředek. Jedná se například o vytlačování davu či skupinky osob pomalou jízdou služebního vozidla, nebo užití služebního či jiného vozidla jako zátarasu, a to v případech, kdy není možné užití jiného donucovacího prostředku, především proti nebezpečnému pachateli. Jistou novinkou pak je vytlačování jiného vozidla za užití vytlačovacího rámu. Užití tohoto donucovacího prostředku je doporučováno pouze v krajních případech, neboť jeho užití přináší značná rizika i pro zakročující policisty (Policie České republiky, 2020; PPR-26996-4/ČJ-2020-990420, 2020; PPR-19822-1/ČJ-2018-990420, 2018). Na následujícím obrázku č. 2 je zachyceno služební vozidlo tovární značky Škoda Octavia III, 2, 0 TSI, 140 KW se zastavovacím rámem a zapnutým

světelným výstražným zařízením, které je určeno pro prvosledovou hlídku OOP Strakonice.

Obrázek č. 2 Služební vozidlo Policie ČR – pro prvosledovou hlídku. Zdroj: vlastní

Výstroj a vybavení

Policistům zařazeným v prvosledových hlídkách je doplňováno materiálové vybavení dle vývojových trendů. Výstroj prvosledových hlídek je dána přílohou č. 5 k PPP č. 130/2020, kde jako hlavní stejnokroj je stanoven služebně-pracovní stejnokroj vzor 92, jehož základní součásti jako např. kombinéza, baret, blůza apod. jsou stanoveny v pokynu policejního prezidenta č. 290/2017 o stejnokrojovém předpisu (dále jen PPP č. 290/2017), přičemž služebně-pracovní stejnokroj vz. 92 je určen zejména ke: „*speciálním činnostem, výcviku a výkonu služby při bezpečnostních akcích a v terénu, vyžaduje-li to charakter výkonu služby.*“ (čl. 27 odst. 1 PPP č. 290/2017). Výstroj prvosledových hlídek můžeme dělit na výstroj a materiál jednotlivce a vybavení prvosledové hlídky, kdy výstroj a materiál jednotlivce dle přílohy č. 5 k PPP č. 130/2020 obsahuje: „služebně pracovní stejnokroj; balistickou ochranu jednotlivce (vesta a přilba v třídě balistické odolnosti NIJ); chrániče na lokty a kolena; takticko-střelecké rukavice; jednorázová pouta + rezač pout (kleště); příposlech k radiostanici; osobní lékárničku. Vybavení prvosledové hlídky obsahuje: balistický štít; teleskopický žebřík; zastavovací pás; TASER; zařízení mobilní bezpečné platformy; hasicí přístroj; přídatná vozidlová svítlna; automatický defibrilátor (AED); záchranná sada pro tonoucí. Ve služebním vozidla dále musí být uzamykatelné zabezpečovací zařízení proti odcizení uložených dlouhých střelných zbraní (Příloha č. 5 k PPP č. 130/2020).

PPP č. 130/2020 uvádí, že prvosledové hlídky musí mít výše uvedené materiálové zajištění **nejpozději do 31.12.2020** vyjímaje distančního elektrického dočasně

zneschopňujícího prostředku (TASERU), kterým dle uvedeného pokynu policejního prezidenta musí být vybaveny prvosledové hlídky **nejpozději do 30.06.2021**. Materiálové vybavení bude dále doplňováno dle vývojových trendů. (Příloha č. 5 k PPP č. 130/2020, 2020; PPP č. 130/2020, 2020). Na následujícím obrázku č. 3 je zachycena dvoučlenná prvosledová hlídka s balistickou ochranou (balistická přilba, balistické vesty, balistický štít, krátká zbraň pistole ČZ 75 D a dlouhá zbraň Heckler & Koch MP5).

Obrázek č. 3 Ukázka vybavení prvosledové hlídky. Zdroj: vlastní

Výzbroj

Každý policista má přidělenou vlastní krátkou zbraň s konkrétním výrobním číslem, kdy se jedná zejména o pistole zn. ČZ 75 D COMPACT (9 mm). Některé útvary mohou mít přiděleny pistole zn. GLOCK 17 (9 mm) (Hrinko, 2020). Jako střelivo do těchto krátkých zbraní je využíváno nábojů s řízenou deformací s „dutou špičkou“ typu HS, nebo ACTION 5 s ústřovou rychlostí 586 [m/s] a energií 2885 [J], které mají vysoký zastavovací účinek a v zasaženém cíli rychle ztrácejí svou energii a mají nižší odrazivost od pevných překážek. Tyto vlastnosti pak snižují riziko zasažení nezúčastněné osoby. Střely jsou schopny prostřelit běžnou pneumatiku osobního vozidla a při průletu sklem se netříští a drží původní směr balistické křivky (Policie České republiky, 2021; Sellier&Bellot, 2021). Náboj typu HS s dutou špičkou je znázorněn na následujícím obrázku č. 4:

Obrázek č. 4 Náboj typu HS (9 mm). Zdroj: vlastní

Prvosledové hlídky mají ke zbraním k dispozici taktickou zbraňovou svítilnu STREAMLIGHT TLR-1s, s dosvitem 219 m, světelným výkonem 300 lm a dobu svitu 2 h 30 min a ke krátkým služebním zbraním mají k dispozici stehenní pouzdra (Policejní noviny, 2016). Na následujícím obrázku č. 5 je standardní krátká služební zbraň. Pistole české výroby CZ 75 D Compact (9mm) s náboji typu HS se standardním palebným průměrem 28 nábojů a se zbraňovou svítilnou STREAMLIGHT TLR-1s.

Obrázek č. 5 Služební zbraň CZ 75 D Compact. Zdroj: vlastní.

Další součástí výzbroje prvosledových hlídek jsou dlouhé zbraně skupinového vyzbrojení (dále jen ZSV) a to zejména samopal Heckler & Koch MP5 (9 mm), útočná puška Heckler & Koch G 36 (5,56 MM), PDW Heckler & Koch MP7 (4,6 mm), Heckler & Koch 416 (5,56 mm) a Heckler & Koch 417 (7,62 mm) (Hrínko, 2020). Na následujícím obrázku č. 6 jsou dva samopaly Heckler & Koch MP5 (9 mm) s kolimátorem a s uzamykatelným zabezpečovacím zařízením proti odcizení uložených dlouhých střelných zbraní, instalováno v zadních sedadlech služebního vozidla.

Obrázek č. 6 Uložení samopalů Heckler & Koch MP5 ve služebním vozidle Š-Octavia. Zdroj: vlastní.

Dle koncepce rozvoje Policie ČR do roku 2027 se počítá s dalším rozvíjením akceschopnosti prvosledových hlídek a jejich odpovídajícímu materiálovému zajištění (Koncepce rozvoje Policie ČR do roku 2027, 2020).

1.5 Prvosledové hlídky a vybrané typové činnosti IZS

V této kapitole jsou popsány celkem tři soubory typových činností IZS, které souvisejí s MU-Amok-útok aktivního střelce a při útoku aktivního střelce je lze předpokládat. Jedná se o typovou činnost demonstrování úmyslu sebevraždy, velký počet zraněných osob a psychosociální pomoc.

Jak již bylo naznačeno, prvosledové hlídky jsou SaP Policie ČR primárně určené k rychlé, pružné a efektivní reakci na vznik události FHQ a zejména pak události FHQ s aktivním útočníkem, kdy se ne vždy jedná o útočníka, který je vyzbrojen střelnou zbraní. Může se jednat o útok vedený i chladnou zbraní (bodnou, sečnou, tupou, apod.), nebo žhářský útok, braní rukojmí a barikádové situace, instalace nástražného výbušného systému (dále jen NVS), nebo jiné situace, při které jsou bezprostředně ohroženy život a zdraví osob v důsledku protiprávního jednání jiné osoby. Prvosledové hlídky se dále mohou využít i při událostech, při kterých jsou ohroženy život a zdraví osob a které nejsou způsobeny protiprávním jednáním jiné osoby. Může se jednat např. o oznámení o dopravních nehodách, tonutí osob, požárech, či jiných haváriích. Je tedy zřejmé, že prvosledové hlídky se různou měrou budou podílet na většině typových činnostech IZS. Jako příklady typových činností, které souvisí s STČ-14/IZS Amok-útok aktivního střelce, si můžeme uvést a krátce popsat následující:

STČ-02/IZS – demonstrování úmyslu sebevraždy

Charakteristiku souboru typové činnosti č. 02 s názvem Demonstrování úmyslu sebevraždy (dále jen STČ-02/IZS) lze rozdělit na dvě kategorie, a to, kdy osoba nebo osoby demonstrují úmysly sebevraždy, ale s největší pravděpodobností lze předpokládat, že nedojde k újmě na životě, zdraví či majetku nezúčastněných osob, a dále kdy, hrozí reálná možnost, že při sebevraždě dojde k újmě na životech, zdraví či majetku nezúčastněných osob, a to především v důsledku zvolení místa sebevraždy, či užitím věcí a zařízení jako např. plynu, elektřiny a jiné nebezpečné látky, a dále, kdy osoba disponuje věcmi či zařízeními jako např. střelné zbraně, výbušniny a jiné nebezpečné látky a prostředky a seznamuje své okolí o svém úmyslu spáchat tzv. rozšířenou sebevraždu (STČ-02/IZS, 2005).

Již při příjezdu na místo MU je vhodné zvážit užití výstražného světelného a zvukového zařízení, které může mít špatný vliv na psychický stav ohrožené osoby. Při řešení této MU se doporučuje nevyvíjet tlak na zkrácení vyjednávání s osobou, která demonstruje úmysl sebevraždy, který na tuto osobu působí negativně. Doporučuje se zásah oddalovat a neuspěchat a vyčkat na vyškoleného pracovníka, který bude pokračovat ve vyjednávání a s kterým nadále bude velitel zásahu konzultovat veškerý další postup. V případech, kdy jiné okolnosti jako např. nepříznivé klimatické podmínky, nebo špatný fyzický stav ohrožené osoby mohou vést k jejímu neúmyslnému dokonání sebevraždy, je na místě zasáhnout rychle a rázně (STČ-02/IZS, 2005). Vzhledem k tomu, že prvosledové hlídky jsou SaP první reakce, je vysoká pravděpodobnost, že vstoupí jako první do jednání s ohroženou osobou, kdy při tomto jsou pak v STČ-02/IZS pro zasahující osoby stanoveny zásady v jednání s ohroženou osobou jako např.: oslovit ohroženou osobu klidným a zřetelným hlasem, bavit se s ní jednoduše a o ničem ji nepřesvědčovat, mluvit co nejméně (spíše naslouchat), řídit se vlastními pocity a rozumem a získávat čas do příjezdu vyjednávače, myslet na svou vlastní bezpečnost a jištění, postupně vyjednávání doplňovat opatřeními k překažení sebevražedného úmyslu jako např. zajištění osoby proti pádu, instalaci dopadové matrace apod. (STČ-02/IZS, 2005).

Dle Čírtkové je důležitou součástí při jednání se sebevrahem první kontakt a vstup do komunikace a jako vodítka pro komunikaci se sebevrahem uvádí, že je potřeba ustanovit pouze jednu osobu, která bude se sebevrahem jednat a bude udržovat dostatečný odstup. Opatrně navázat kontakt, představit se a klást obecné otázky a pokusit se vytvořit důvěru (nabídnout cigaretu, apod), vnímat, jakým způsobem osoba vyjadřuje neverbální

komunikaci, kdy, čím je osoba více rozrušená tím bývá i silnější vůle k životu a naopak, proto je třeba být obzvláště opatrný v případech, kdy se osoba vůbec neprojevuje. Zachraňující by se dále měl vyvarovat kritizování, rozkazování, poučování, dávání životních mouder apod. Dále uvádí, že motivy k sebevraždě jsou jistým přáním po klidu a po ukončení utrpení, ale také mou být voláním o pomoc, které dává příležitost nasměrování úspěšného vyjednávání. Řešení problému je potřeba nabízet, až když je kontakt stabilní. Dbát na zajištění vlastní bezpečnosti, neboť ne u všech osob lze jejich úmysl spáchat sebevraždu ovlivnit. (Čírtková, 2015)

STČ-09/IZS – velký počet zraněných osob

Prvosledové hlídky mohou být vyslány k MU, která je vedena v katalogu souboru typových činností IZS při společném zásahu u MU s velkým počtem zraněných osob č. 09 (dále jen STČ-09/IZS). Jedná se o MU, kde se nachází velký počet zraněných osob, který přesahuje počet zdravotnických pracovníků, a kde je potřeba stanovovat priority v poskytování přednemocniční neodkladné péče (dále jen PNP) a provádět třídění zraněných. Rozlišujeme, zda lze provádět PNP na místě zásahu, nebo je potřeba zraněné osoby přemístit, či je potřeba stanovit nebezpečnou zónu a způsob, jakým budou v této zóně prováděny ZaLP. Třídění zraněných na základě laické metody START (snadné třídění a rychlá terapie). Tato metoda se provádí, jak již bylo uvedeno, všude tam, kde počet zraněných výrazně přesahuje počet zdravotnických pracovníků, a tam, kde nelze provádět třídění zraněných zdravotnickými pracovníky z důvodu rozsáhlosti či nepřístupnosti místa zásahu, nebo když se zranění nachází v nebezpečné zóně. Účelem metody START je určení priorit při PNP, kterou je potřeba poskytnout osobám s nejzávažnějším zdravotním stavem a tyto transportovat na stanoviště PNP. Tyto priority pak stanovují členové třídících skupin, kdy se jedná zejména o proškolené příslušníky HZS ČR:

- 1. priorita **ČERVENÁ** barva (selhávající životní funkce)
- 2. priorita **ŽLUTÁ** barva (neschopni samostatného pohybu)
- 3. priorita **ZELENÁ** barva (soběstační, odložitelně ošetřitelní)
- 4. priorita **ČERNÁ** barva (bez známek životních funkcí)

Člen třídící skupiny se u zraněných osob zabývá určením výše uvedeného stupně priority a provádí ošetření pouze u osob s masivním krvácením a dále provádí ukládání zraněných do stabilizovaných poloh. Policie ČR má pak na místě mnoho dalších úkolů např.:

účastnit se třídění osob a pokud možno zaznamenávat jejich polohu, zajistit pořádek a bezpečnost v místě MU, zajistit uzavření prostoru vnější zóny a regulace dopravy, evidování postižených osob, které samovolně z místa MU odchází, organizovat pátrání po dalších zraněných, vyšetřování příčin MU a další. (STČ-09/IZS, 2015; bojový řád jednotek požární ochrany, 2017).

STČ-12/IZS – psychosociální pomoc

Prvosledové hlídky se v době trvání MU mohou setkat s nutností poskytovat zasaženým osobám prvotní krátkodobou psychickou pomoc, kdy se může jednat o přímé účastníky MU a jejich blízké, svědky a v neposlední řadě samotné záchranáře. První psychickou pomocí rozumíme zajištění základních potřeb, stabilizaci psychického stavu postižené osoby a zajištění pocitu bezpečí. Zvláště ohroženou skupinou přímých účastníků MU dle STČ-12/IZS jsou:

- Děti
- Staří lidé
- Lidé trpící materiální nouzí ohrožující jejich přežití
- Lidé se zdravotním či duševním postižením
- Lidé žijící v kolektivních zařízeních
- Lidé prožívající současně jiné trauma
- Lidé s psychotraumatem v osobní historii (STČ-12/IZS, 2015).

Prvním krokem je navázání kontaktu a ujistit osobu, že již bude v bezpečí. Zjistit, jak je na tom postižená osoba po zdravotní stránce. Dbát na to, aby nedošlo vystavení postižené osoby médiím či jiným osobám, které jsou tzv. „jen zvědavý“. Informovat ji, co se děje a co se bude v nejbližší době dít a jaký bude postup řešení situace. Postiženému je dále potřeba zajistit základní potřeby známé jako 5T: (teplo, ticho, tekutiny, transport, tišící prostředky) a o dospělého se starat stejně jako o dítě. Zajistit postižené osobě bezpečí a nehledat složitá dlouhodobá řešení, ale ta, která osobě pomůžou hned na místě, a posléze jej předat odbornému krizovému interventovi (STČ-12/IZS, 2015).

Čírtková uvádí některá doporučení, jak poskytovat pomoc obětem. Tato doporučení rozděluje na oblasti neverbální a verbální komunikace, kdy zejména při prvním kontaktování postižené osoby po krizové události se stává neverbální část komunikace velice důležitou:

Oční kontakt: Očním kontaktem může policista dát postiženému najevo svoji podporu, kdy postižení mají většinou tendence se těmito očními kontaktům vyhýbat.

Držením těla: Při jednání s postiženou osobou je potřeba dbát na držení těla a to zejména v době, kdy mluví postižený. Držení těla může signalizovat mnoho negativních postojů, které postižená osoba citlivě registruje.

Vzdálenost: Univerzální vzdálenost mezi postiženou osobou a policistou neexistuje. Vždy bude záležet na konkrétní situaci a konkrétních osobách, nicméně lze konstatovat, že delší vzdálenost vyjadřuje vyšší oficialitu (úřednost) jednání, kdy je doporučováno nechat postiženou osobu, aby si sama určila, jaká vzdálenost je pro ní přijatelná.

V oblasti verbální komunikace:

Hlas: Kontrolovat hlasitost projevu, jeho rychlost a rytmus, kdy je vhodné používat tlumený hlas a pomalý rytmus, nechávat přestávky mezi otázkami, což poté působí, že policista má dostatek trpělivosti a ohleduplnosti.

Aktivní naslouchání: Nechat postiženou osobu se tzv. „vypovídat“ a použít empatické mlčení.

Osobní vyjádřování: Nepoužívat úřední formulace, ale osobní, které u postižené osoby vytvoří dojem zájmu (např. myslím si, mám pocit, apod.).

Vyjádření samozřejmého: Je vhodné postiženému zopakovat např., že policie je na místě, že úkolem policie je postiženému pomoci a už se nemusí ničeho bát, apod.

Vyjádřování pocitů: Policisté při vyjádření svých vlastních pocitů jako např.: „je mi to líto, mrzí mě to“ postiženému mohou potvrdit roli citlivého člověka

(Čírtková, 2015)

2 CÍL PRÁCE, VÝZKUMNÁ OTÁZKA

Tato bakalářská práce v teoretické části seznamuje čtenáře s IZS, s historií policie, s organizační strukturou dnešní Policie ČR a základními pojmy v oblasti útoku aktivního střelce. Dále se zabývá konceptem zřízení prvosledových hlídek a jeho současné aplikace s možností nasazení těchto hlídek při MU u vybraných typových činnostech IZS. V praktické části se práce zaměřuje na kvantitativní výzkum prostřednictvím dotazníkového šetření u příslušníků prvosledových hlídek Policie ČR s územním působišťem na ÚO Policie ČR Strakonice a ÚO Policie ČR Písek.

2.1 Cíl práce

Cílem práce je zmapovat přínos a efektivnost prvosledových hlídek Policie ČR ve vztahu k aplikaci souboru vybraných typových činností IZS, zejména typové činnosti č. 14 Amok-útok aktivního střelce.

2.2 Výzkumné otázky

Výzkumná otázka č. 1:

První výzkumná otázka zní: **„Přínos vzniku prvosledových hlídek pro činnost v případě útoku aktivního střelce?“**

Výzkumná otázka č. 2

Druhá výzkumná otázka zní: **„Jaká je úroveň prvosledových hlídek Územního odboru Policie ČR Strakonice?“**

3 OPERACIONALIZACE

Aktivní střelec; „nebezpečný pachatel, který volil použití zbraně proti jiným osobám k dosažení svých cílů. Obvykle jde o jednotlivce, může se ale také jednat o skupinu pachatelů. Nemá zábrany pro jakékoliv chování s cílem zabít nebo zranit co největší počet osob.“

AMOK; „jedná se o pracovní název, který ukazuje na zkratkovitost jednání aktivního střelce pro tento případ v trestněprávní rovině.“

FHQ; označuje událost primárního významu, při které je ohrožen život, nebo zdraví, či hrozí značná škoda na majetku, a to v důsledku nezákonného jednání.

Prvosledová hlídka; obvykle plní úkoly hlídkové služby, kterou se rozumí zejména činnost směřující k ochraně života, zdraví a majetku osob, ochraně veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti, zakročování proti osobám dopouštějící se protiprávního jednání

4 METODIKA

Dotazníkové šetření

Byl proveden kvantitativní výzkum formou dotazníků zejména u příslušníků Policie ČR ÚO Strakonice, kteří jsou zařazení v prvosledových hlídkách, a dále u příslušníků Policie ČR ÚO Písek, ze kterého byla provedena analýza získaných informací. Tuto metodu jsem se rozhodl aplikovat z důvodu, že se jedná o základní sociologickou metodu sběru dat, která nabízí možnost širokého zapojení respondentů.

4.1 Určení výzkumného vzorku

Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na policisty základních organizačních článků, které jsou mimo plnění základních úkolů služby pořádkové policie určeny i pro výkon prvosledových hlídek. V rámci ÚO Strakonice a ÚO Písek se jednalo o OOP. Na těchto článcích jsou ve služebním poměru jak policisté zařazení k plnění úkolů prvosledových hlídek, tak ostatní policisté plnící jiné úkoly (např. dozorčí službu, dokumentaci trestního řízení, administrativní činnosti a různé stupně řízení útvaru). U těchto policistů bylo přistoupeno pouze k částečnému vyplnění dotazníku. Dotazníkové šetření bylo tedy zaměřeno zejména na policisty z ÚO Strakonice (OOP Blatná, OOP Vodňany a OOP Strakonice) a dále na policisty z ÚO Písek (OOP Čimelice a OOP Písek). Zkoumaný vzorek je tvořen náhodně vybranými policisty různého pohlaví, věku a délky služebního poměru, čímž byla zajištěna jeho různorodost. Jak již bylo zmíněno, výzkumným vzorkem jsou policisté a policistky, kteří jsou služebně zařazení na výše uvedených OOP, kdy pro komplexitu vyhodnocení dotazníku je potřeba uvést současné početní stavy na těchto základních článcích. Tento číselný údaj vyjadřuje v současné době obsazená služební místa všech policistů daného útvaru ke dni vyzvednutí dotazníku, tj. 27. dubna 2021. (Údaje nezahrnují policisty na pracovní neschopnosti, dovolené, převelené, apod.) a je vyjádřen v grafu na obr. č. 7 v porovnání s počtem odevzdaných dotazníků.

Struktura dotazníku

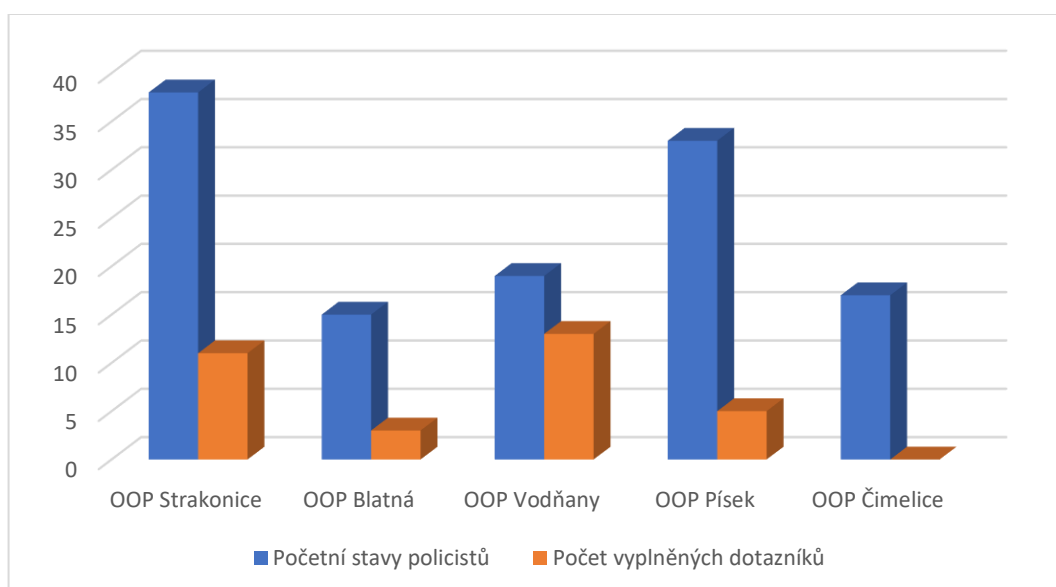
Dotazníkové šetření bylo vyhotoveno v listinné podobě a obsahuje celkem 23 otázek, z nichž 22 je uzavřených a jedna (poslední) otázka je otevřená a poskytuje možnost policistům se k dané problematice vyjádřit svými slovy. Většina otázek byla formulována za účelem výzkumných otázek, kdy v úvodní části jsou respondenti obeznámeni s tématem výzkumu a jeho anonymní formou s tím, že odpovědi na otázky směřující k výcviku by měli respondenti aplikovat na období před krizí spojenou s virovým

onemocněním COVID 19, neboť tato mimořádná situace spojená s tímto onemocněním v tomto období značně omezila výcvikovou činnost, nebo dokonce úplně zastavila. Dotazník je dále strukturován způsobem od základních (anamnestických) otázek po otázky řešící danou problematiku. Prvních pět otázek se zaměřuje na určení výzkumného vzorku (pohlaví, věk, délka služebního poměru, teritoriální zařazení a zda je respondent zařazen k plnění úkolů prvosledové hlídky). Tuto část dotazníku můžeme označit jako OKRUH I. Otázky č. 6 - 8 rozvíjejí první výzkumnou otázku „*Přínos vzniku prvosledových hlídek pro činnost v případě útoku aktivního střelce?*“. Tuto část dotazníku označujeme jako OKRUH II. Otázky č. 9 - 22 se zaměřují na druhou výzkumnou otázku „*Jaká je úroveň prvosledových hlídek Územního odboru Policie ČR Strakonice?*“. Jedná se o nejrozsáhlejší část a označíme jej jako OKRUH II. Poslední otázka č. 23 ponechává možnost každému příslušníkovi se individuálně a libovolně k dané problematice vyjádřit. Tato otázka je pak samostatně označena jako OKRUH IV.

5 VÝSLEDKY

Harmonogram a výsledek sběru dat

Dotazníkové šetření bylo na uvedené články doručeno osobně v průběhu měsíce dubna 2021 a vyzvednuto k vyhodnocení dne 27. dubna 2021. Celkem bylo na dozorčí služby uvedených útvarů doručeno 100 ks dotazníků a to vždy v dostatečném počtu s přihlédnutím na výše uvedenou personální obsazenost těchto článků. Vyplněno bylo celkem 32 dotazníků, což představuje 32% návratnost. Početní stavy policistů na jednotlivých člancích a počet vyplněných a odevzdaných dotazníků vyjadřuje následující graf na obrázku č. 7.

Obrázek č. 7 Početní stavy policistů vs počty vyplněných dotazníků. Zdroj: vlastní

5.1 Vyhodnocení dotazníku

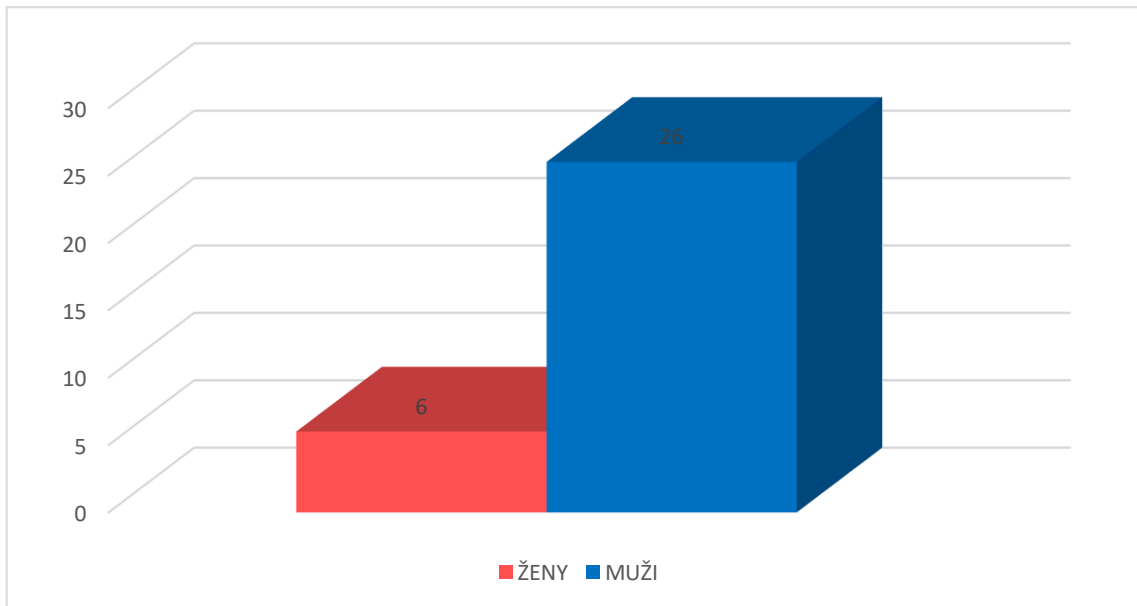
Jak bylo již uvedeno, dotazník obsahuje 23 otázek, které byly rozděleny pod samostatné čtyři okruhy (OKRUH I, OKRUH II, OKRUH III a OKRUH IV), kdy každý okruh způsobem koncipování svých otázek sleduje jiné účely. K vyhodnocení jednotlivých otázek bylo použito grafického znázornění.

OKRUH I – anamnestické údaje:

Otázky v dotazníku č. 1 - 5 se věnovaly osobě respondenta a zjišťovaly anamnestické údaje (pohlaví, věk, délka služebního poměru, teritoriální zařazení a zda je respondent zařazen k plnění úkolů prvosledové hlídky).

Otázka č. 1:

„*Pohlaví*“

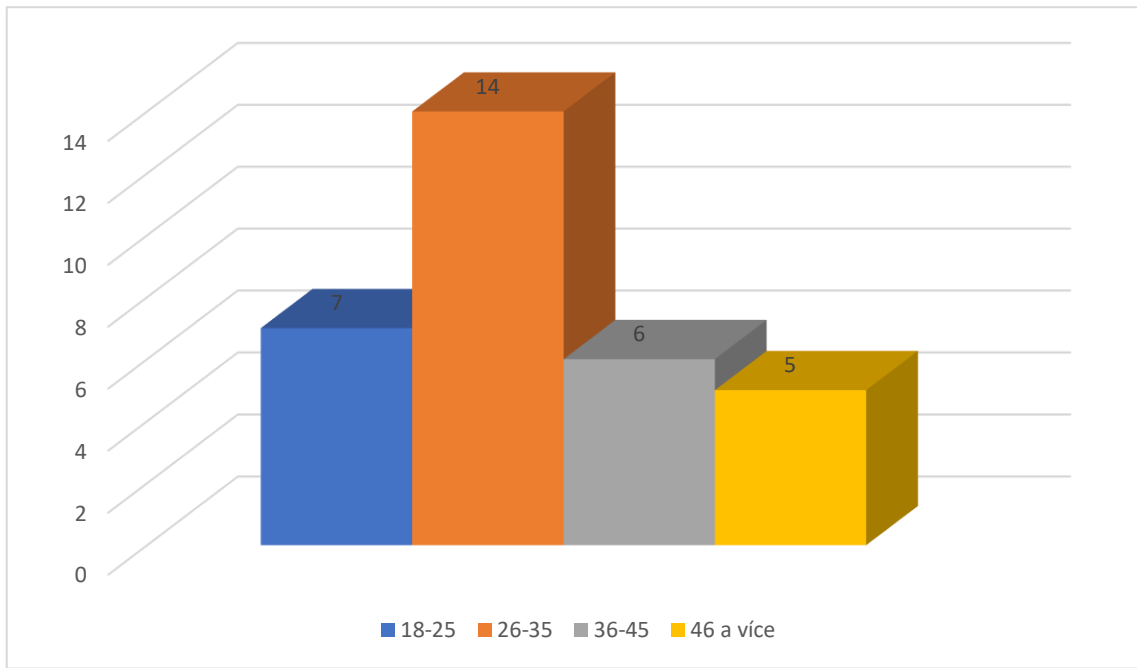

Obrázek č. 8 Pohlaví respondentů. Zdroj: Vlastní.

Obrázek č. 8 se vztahuje k otázce z dotazníkového šetření č. 1 a to pohlaví respondentů, z celkových 32 vyplněných dotazníků bylo 6 z nich vyplněno ženami. To představuje 18,75 % a 26 bylo vyplněno muži, což představuje 81,25 %. Tato otázka byla zvolena z důvodu, že plnění úkolů prvosledových hlídek klade na jejich členy velké nároky nejen v psychické oblasti, ale i ve fyzických předpokladech, kdy např. činnosti v balistických prostředcích a s další výstrojí a výzbrojí nejsou nezanedbatelným kritériem pro řádné plnění těchto úkolů.

Otázka č. 2:

„Věk“

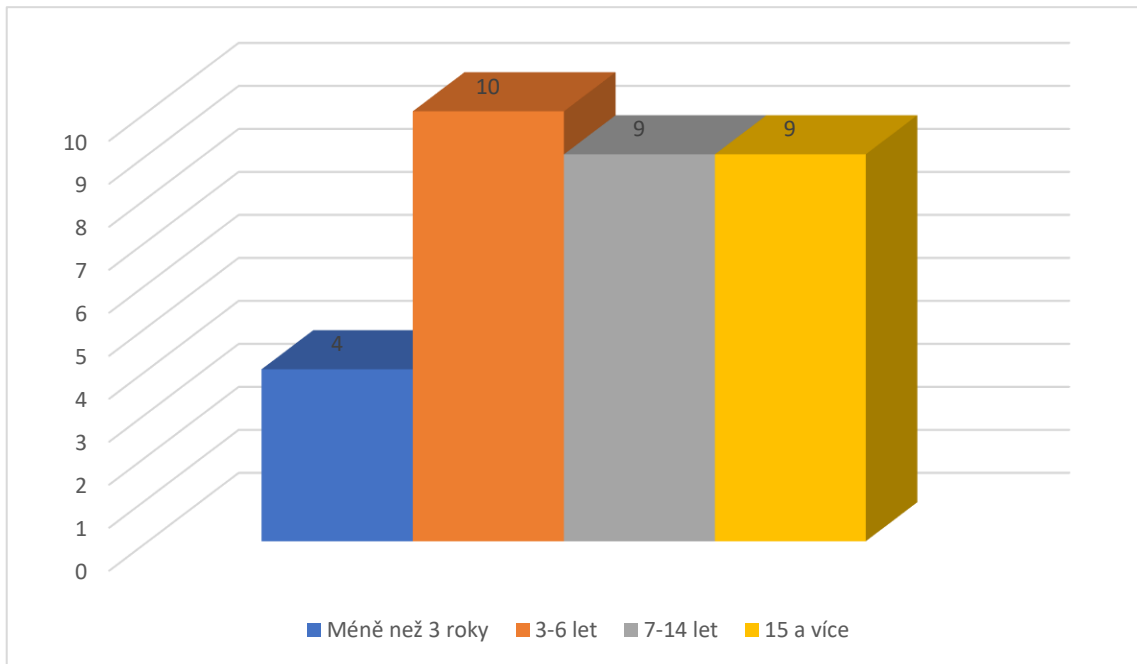

Obrázek č. 9 Věk respondentů. Zdroj: Vlastní.

Dotazníkové šetření se v otázce č. 2 (obrázek č. 9) zaměřilo na věk respondentů, kdy z celkového počtu 32 vyplněných dotazníků (100%) bylo 7 ve věku v rozmezí 18-25 let (21,88 %); 14 v rozmezí 26-35 let (43,75%); 6 v rozmezí 36-45 let (18,75 %) a 5 v rozmezí 46 a více let (15,63%).

Otázka č. 3:

„Délka služebního poměru“

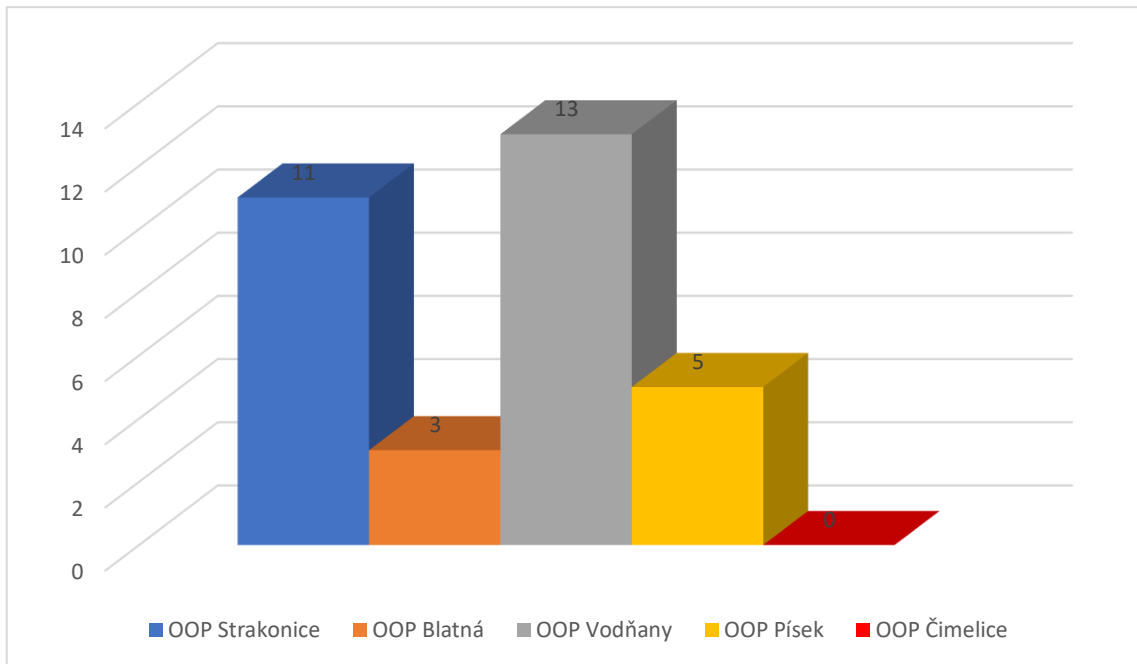

Obrázek č. 10 Délka služebního poměru. Zdroj: vlastní.

Na obrázku č. 10 je délka služebního poměru příslušníků Policie ČR, kteří se podíleli na vyplnění dotazníku, kdy z celkového počtu 32 (100 %) byli 4 ve služebním poměru méně než 3 roky; 10 bylo v rozmezí 3-6 let; 9 v rozmezí 7 -14 let a 9 v rozmezí 15 a více. Otázka délky služebního poměru je důležitá z hlediska nabytých zkušeností příslušníků Policie ČR.

Otázka č. 4:

„Teritoriální zařazení“

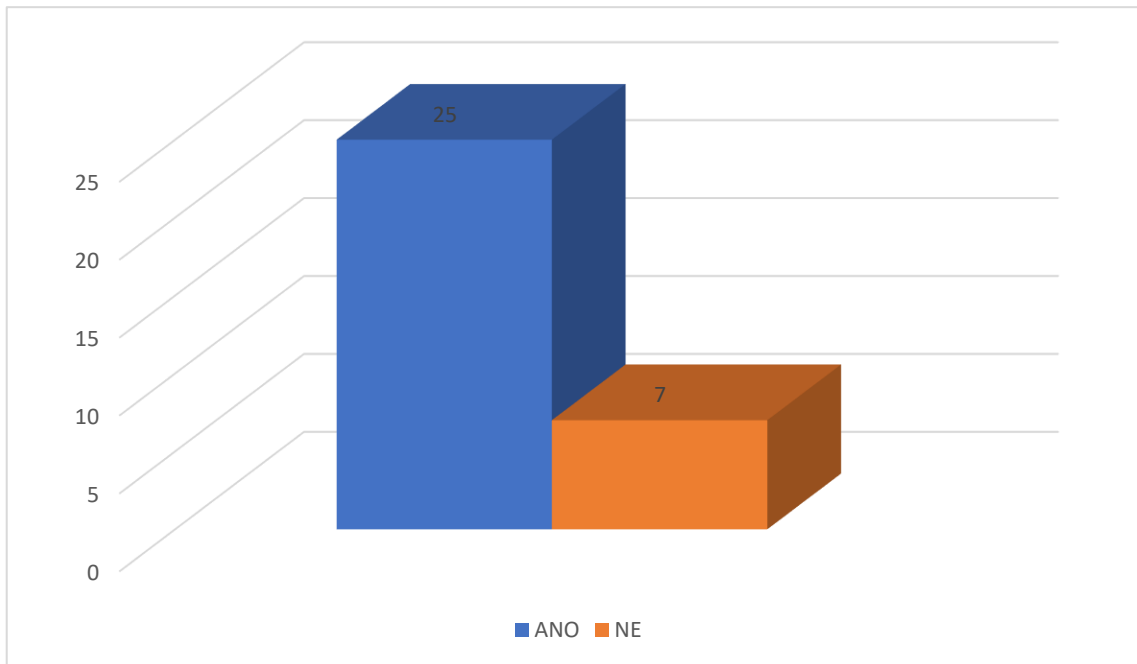

Obrázek č. 11 Teritoriální zařazení policistů. Zdroj: vlastní.

Na obrázku č. 11 je grafické vyjádření vyplněných dotazníků z hlediska teritoriálního služebního zařazení policistů Policie ČR, kdy na OOP Strakonice bylo vyplněno 11 dotazníků; OOP Blatná 3; OOP Vodňany 13; OOP Písek 5 a na OOP Čimelice nebyl vyplněn ani jeden dotazník.

Otázka č. 5:

„Jste zařazen(a) k plnění úkolů prvosledové hlídky“

Obrázek č. 12 Členové prvosledových hlídek a ostatní policisté. Zdroj: vlastní.

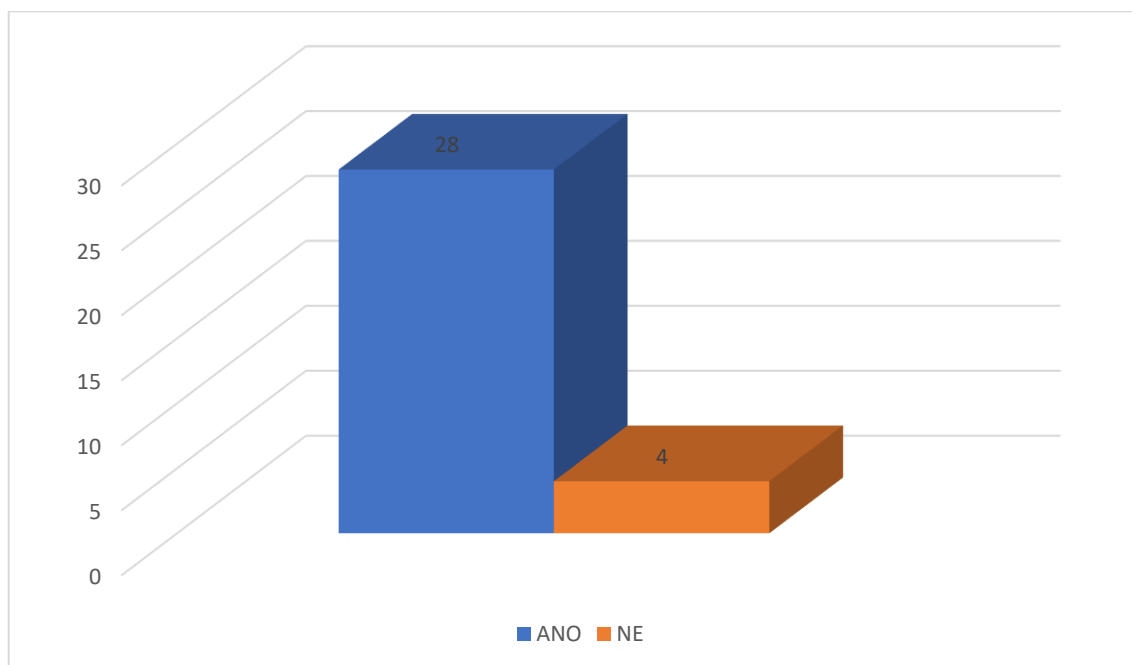
Na shora uvedeném grafu (obrázek č. 12) je znázorněn poměr policistů, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření a to mezi policisty, kteří jsou členy prvosledových hlídek, a policisty, kteří plní jiné úkoly. Na OOP Strakonice to pak bylo 6 policistů z 11 (54,55%); OOP Blatná to byli 3 policisté z celkových tří, co dotazník vyplnilo, tj. (100%); OOP Vodňany 11 policistů z celkových 13 (84,62%); na OOP Písek vyplnilo dotazník celkem 5 policistů a z toho všichni jsou zařazení do prvosledových hlídek (100%). Na OOP Čimelice, jak bylo již uvedeno nebyl vyplněn žádný dotazník (0%).

OKRUH II – výzkumná otázka č. 1:

Ve druhém okruhu otázek se dotazníkové šetření zaměřilo na první výzkumnou otázkou tj. „*Přínos vzniku prvosledových hlídek pro činnost v případě útoku aktivního střelce?*“. Jedná se o otázky č. 6 – 8. Tyto směřují zejména ke zjištění, jak samotní policisté vnímají koncept prvosledových hlídek.

Otázka č. 6:

„Považujete obecně koncept zřízení prvosledových hlídek za přínosný:“

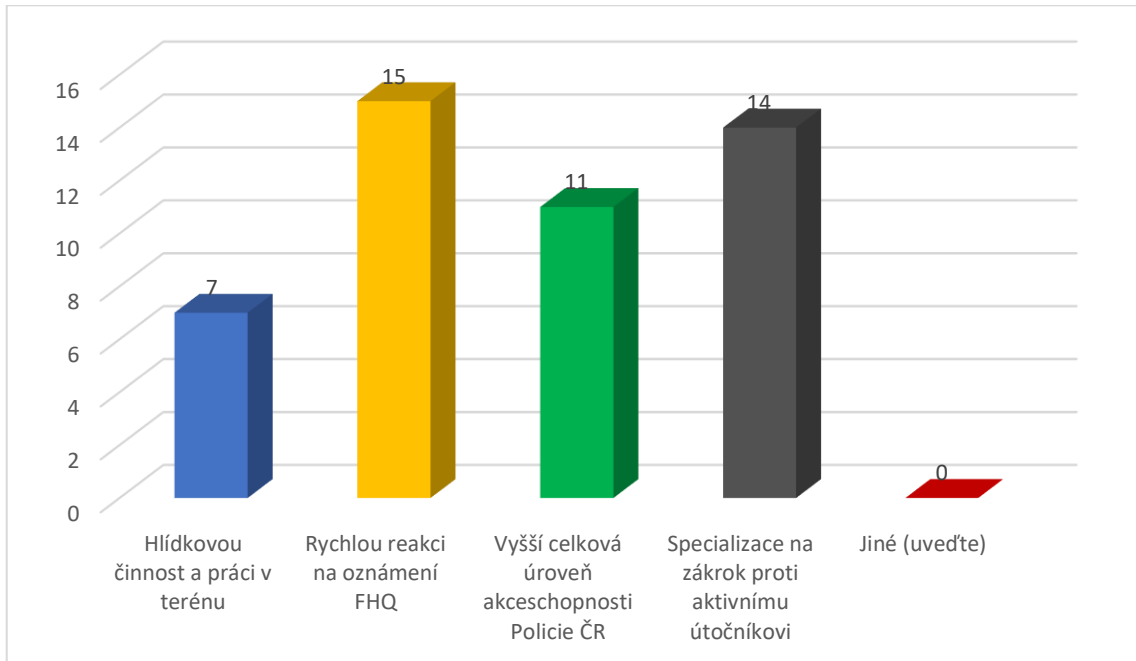

Obrázek č. 13 Vnímání přínosnosti prvosledových hlídek. Zdroj: vlastní.

Na obrázku č.13 je modře znázorněn graf udávající počet policistů, kteří považují koncept prvosledových hlídek za přínosný, a oranžově pak grafické znázornění policistů, kteří tento koncept za přínosný nepovažují. Z celkového počtu 32 respondentů (100%) považuje 28 z nich tento koncept za přínosný (87,5%) a 4 policisté jej za přínosný nepovažují (12,5%).

Otázka č. 7:

„Co považujete za největší přínos prvosledových hlídek z hlediska zajištění vyšší bezpečnosti občanů:“

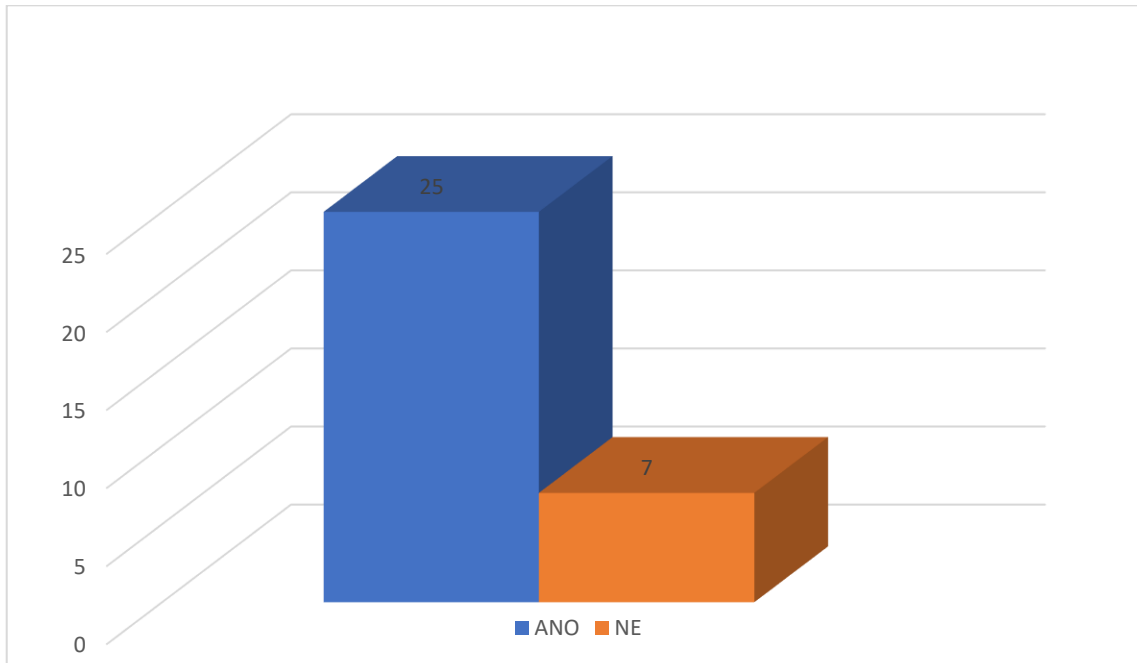

Obrázek č. 14 Okruhy činností prvosledových hlídek z hlediska největší přínosnosti. Zdroj: vlastní.

Z uvedeného grafu č. 14 vyplývá, že dotazovaní policisté považují za největší přínos prvosledových hlídek z hlediska zajištění vyšší bezpečnosti občanů zejména „*rychlou reakci na oznámení FHQ*“, kdy tato možnost byla označena celkem 15 x, což z celkového počtu 32 respondentů činí 46,88 %, jako další nejpočetnější odpověď představovala „*specializace na zákrok proti aktivnímu útočníkovi*“, kterou označilo celkem 14 respondentů (43,75%). Třetí nejčastěji označovanou možností byla „*vyšší celková úroveň akceschopnosti Policie ČR*“, kterou uvedlo celkem 11 respondentů, tj. (34,36 %). Odpověď ve formě „*hlídkové činnosti a práci v terénu*“ označilo pouze 7 dotazovaných policistů, což odpovídá 21,86 %. Poslední možností bylo, aby dotazovaní policisté uvedli své vlastní poznatky v dané otázce, tuto možnost nevyužil žádný z policistů (0%).

Otázka č. 8:

„Vnímáte v čase postupné zlepšování celkové úrovně akceschopnosti prvosledových hlídek:“

Obrázek č. 15 Názory respondentů ke zlepšování úrovně akceschopnosti. Zdroj: vlastní.

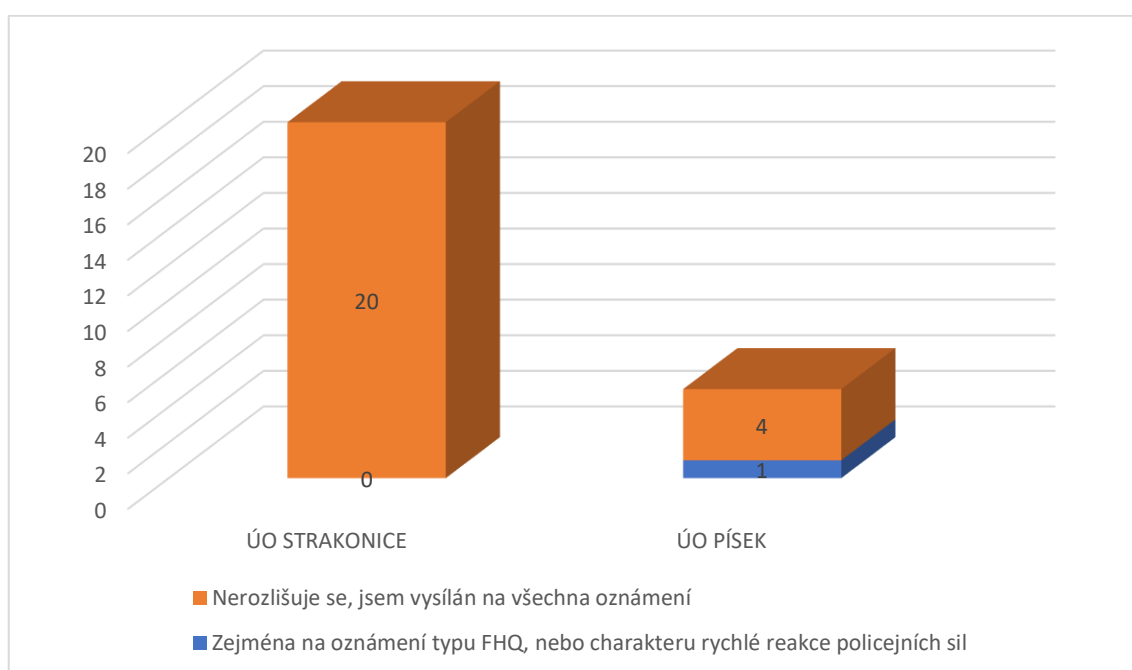
Obrázek č. 15 vyjadřuje, jak policisté (respondenti) vnímají v čase zlepšování úrovně akceschopnosti prvosledových hlídek. Z celkového počtu 32 respondentů odpovědělo 25, že skutečně vnímají postupné zlepšování úrovně akceschopnosti prvosledových hlídek. To tvoří 78,13 %. Naopak 7 respondentů odpovědělo, že zlepšování této úrovně nevnímají. To odpovídá 21,87 %.

OKRUH III – výzkumná otázka č.2:

Okruh č. 3 je nejobsáhlejší, zahrnuje otázky č. 9 – 22 a zaměřuje se na druhou výzkumnou otázkou: „*Jaká je úroveň prvosledových hlídek Územního odboru Policie ČR Strakonice?*“. Tato část dotazníkové šetření byla určena výhradně pro respondenty, kteří plní úkoly prvosledových hlídek, přičemž se druhá výzkumná otázka zaměřuje zejména na policisty ÚO Strakonice, kdy policisté ÚO Písek zde budou uváděni zvlášť z důvodu případné komparace ÚO.

Otázka č. 9:

„Na jaká oznámení jste jako člen(ka) prvosledové hlídky nejčastěji vysílán(a):“

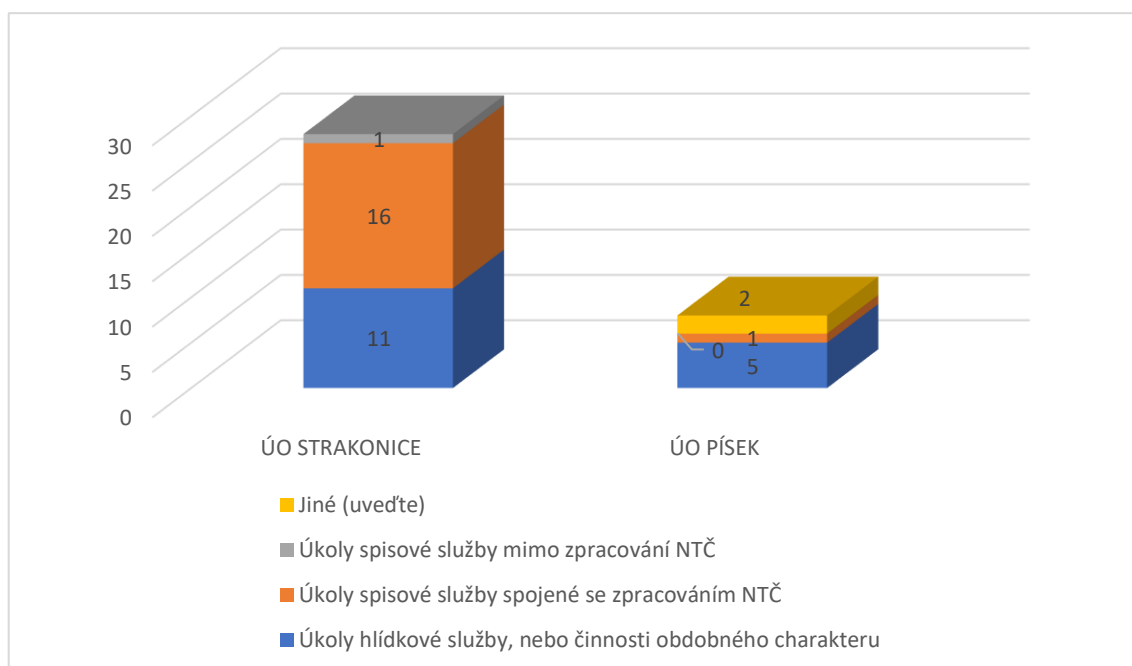

Obrázek č. 16 Nejčastější řešená oznámení prvosledových hlídek. Zdroj: vlastní.

Shora uvedený graf na obrázku č. 16 je znázornění odpovědí na otázku, na jaká oznámení jsou členové prvosledových hlídek nejčastěji vysíláni. Z tohoto je zřejmé, že za ÚO Strakonice z 20 respondentů jich 20 tedy (100%) odpovědělo, že se nerozlišuje, na jaká oznámení jsou vysíláni. Za ÚO Písek z 5 respondentů, kteří byli ochotni dotazník vyplnit, pouze jeden uvedl, že je vysílán na oznámení typu FHQ.

Otázka č. 10:

„Jaké úkoly jako člen(ka) prvosledové hlídky nejčastěji plníte:“

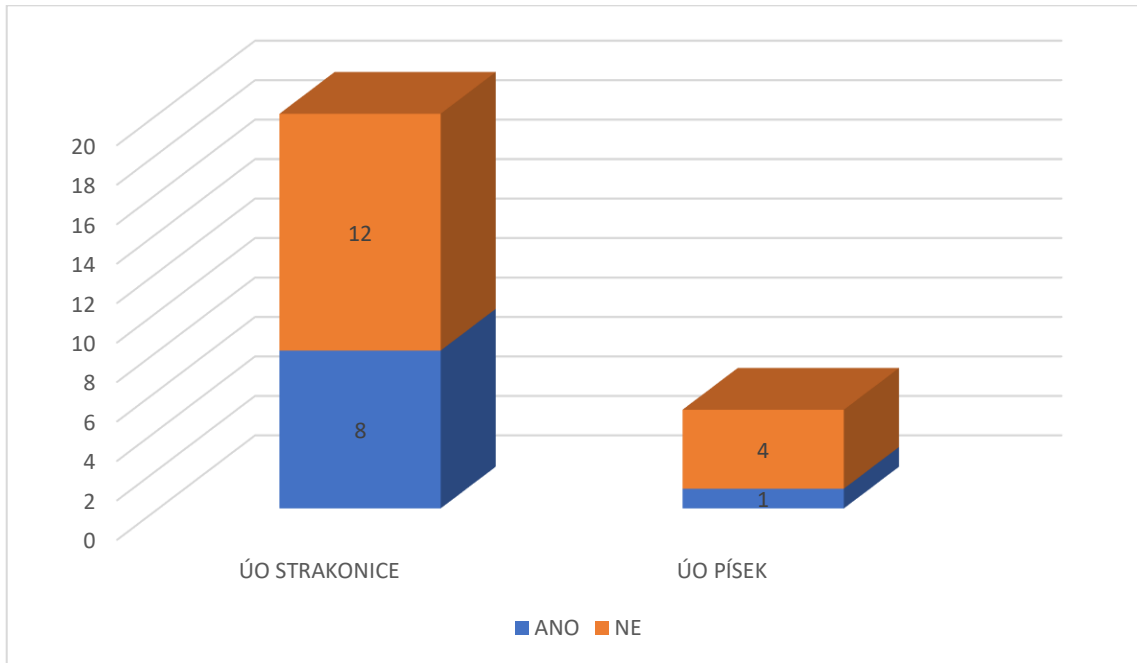

Obrázek č. 17 Nejčastější úkoly prvosledových hlídek. Zdroj: vlastní.

Obrázek č. 17 graficky znázorňuje odpovědi respondentů ÚO Strakonice a ÚO Písek na uvedenou otázku, jaké nejčastěji plní úkoly, kdy měli na výběr zaškrtnou libovolné množství z nabízených odpovědí. Policisté ÚO Strakonice označili jako nejčastější odpověď úkoly spisové služby spojené se zpracováním NTČ. Tuto možnost označili respondenti ÚO Strakonice celkem 16x, což představovalo 57,14 % z celkových odpovědí za respondenty ÚO Strakonice. Druhou nejčastější odpovědí respondentů ÚO Strakonice pak bylo plnění úkolů hlídkové služby a to celkem 11x, tj. 39,29%; třetí byla odpověď: úkoly spisové služby mimo zpracování NTČ, kdy tuto možnost označil pouze 1 respondent (3,57 %). Za ÚO Písek byla nejčastější odpověď „úkoly hlídkové služby“, kterou označilo 5 respondentů; jeden respondent označili i možnost pro úkoly spisové služby spojené se zpracováním NTČ a jeden respondent pak v možnosti jiné (uved'te), se k otázce vyjádřil ve smyslu: „ČJ, PŘ“ Toto je v policejní terminologii označení pro zpracovávání tzv. čísel jednacích, což jsou události, u kterých není podezření na protiprávní jednání (např. oznámení o nálezech, požáry, vykázání násilných osob z obydlí, různé eskorty osob, domovní prohlídky, asistence pro složky IZS, apod.) PŘ je pak zkratka pro řešení a zpracovávání přestupků.

Otázka č. 11:

„Účastníte se výcviku určeného speciálně pro členy prvosledových hlídek nad rámec základní služební přípravy:“

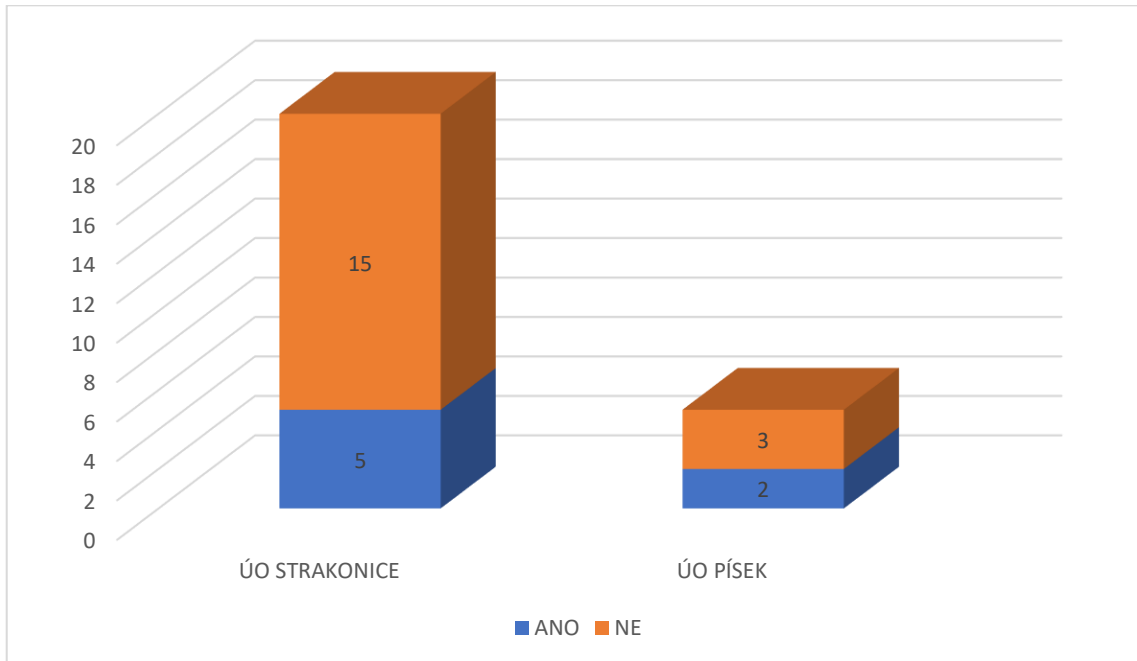

Obrázek č. 18 Účast na speciálním výcviku pro prvosledové hlídky. Zdroj: vlastní.

Výše uvedené grafické znázornění na obr. č. 18 vyjadřuje, zda se respondenti účastní speciálního výcviku, který je určený pro prvosledové hlídky. Respondenti za ÚO Strakonice odpověděli v 8 případech, že se tohoto speciálního výcviku účastní, což za ÚO Strakonice představuje 40%. Naopak 12 policistů uvedlo, že se tohoto výcviku neúčastní. To představuje 60 %. Za ÚO Písek z 5 policistů pouze jeden uvedl, že se takového výcviku účastní.

Otázka č. 12:

„Považujete svůj výcvik jako člena prvosledové hlídky za dostatečný z hlediska obsahu:“

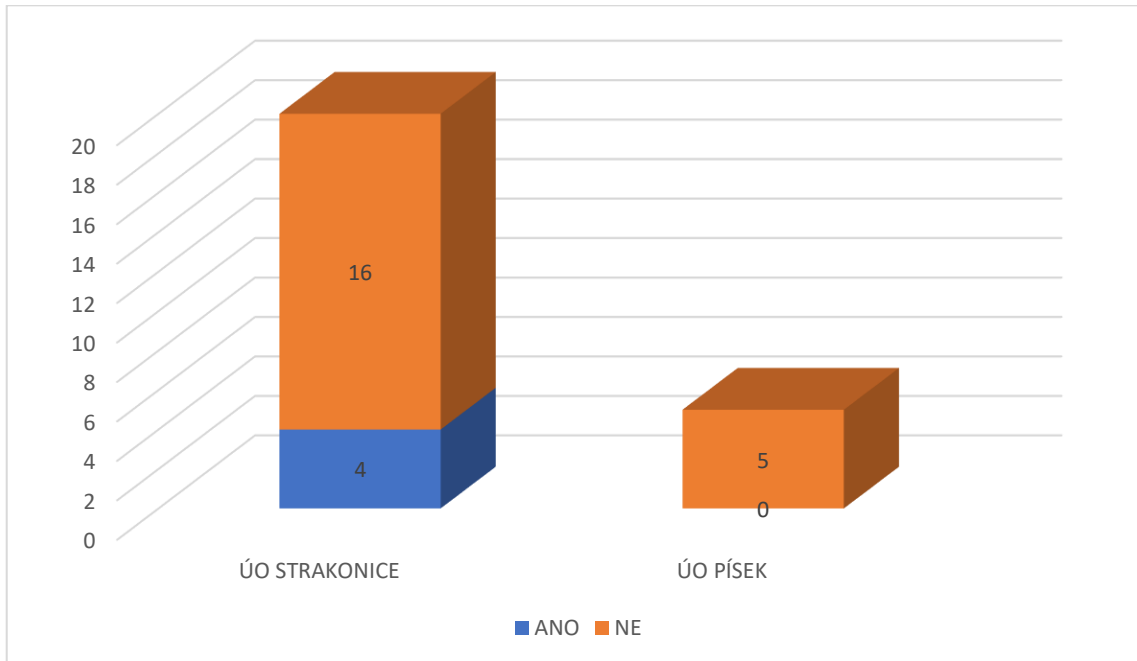

Obrázek č. 19 Dostatečnost výcviku z hlediska obsahu. Zdroj: vlastní.

Na obrázku č. 19 je znázornění výsledku dotazníkového šetření členů prvosledových hlídek k otázce, zda považují svůj výcvik za dostatečný z hlediska obsahu. Z 20 respondentů na ÚO Strakonice 15 uvedlo, že obsah výcviku nepovažují za dostatečný. To činí 75 % z odevzdaných odpovědí. Na ÚO Písek z 5 respondentů dva uvedli, že výcvik považují za dostatečný.

Otázka č. 13:

„Považujete svůj výcvik jako člena prvosledové hlídky za dostačující z hlediska četnosti:“

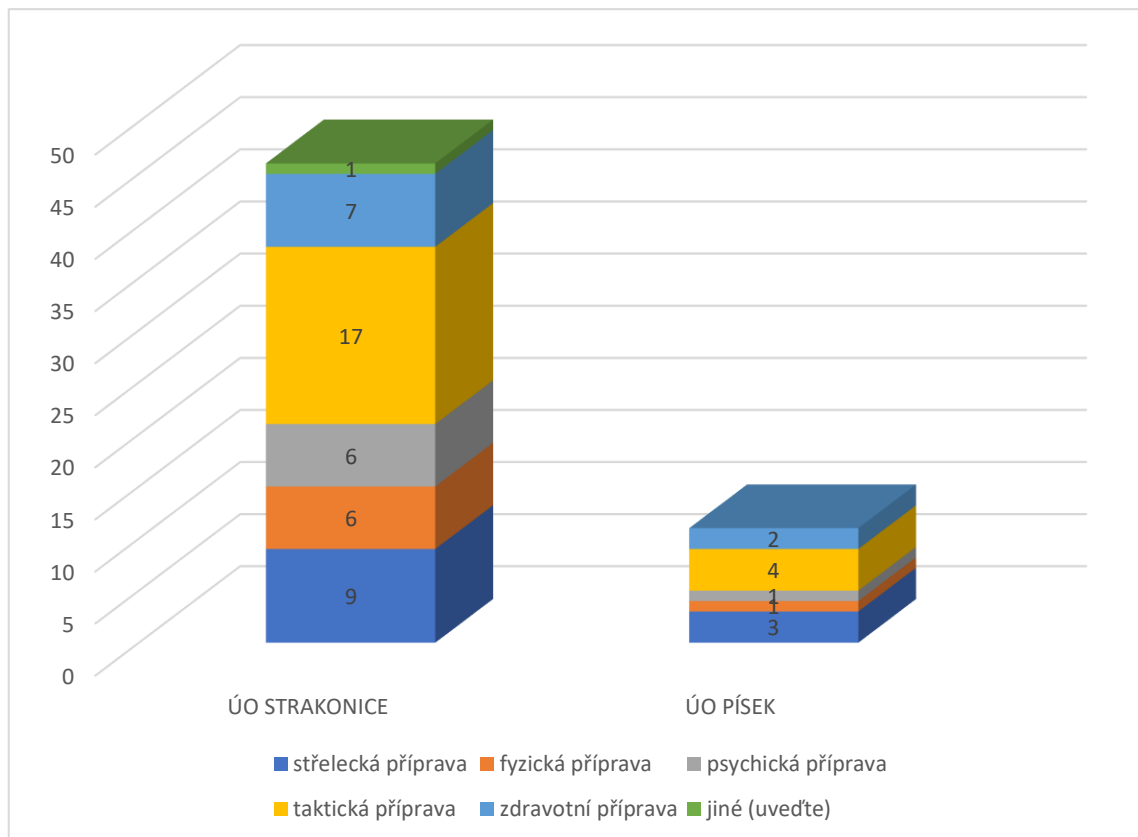

Obrázek č. 20 Dostatečnost výcviku z hlediska četnosti. Zdroj: vlastní.

Na otázku zda respondenti považují svůj výcvik dostatečný z hlediska četnosti, v rámci ÚO Strakonice z 20 respondentů 16 odpovědělo, že četnost výcviku nepovažují za dostatečnou. Tuto odpověď tedy zvolilo 80% respondentů. V rámci ÚO Písek všech pět policistů uvedlo, že výcvik z hlediska četnosti za dostatečný nepovažují.

Otázka č. 14:

„V čem vidíte největší slabiny výcviku prvosledových hlídek:“

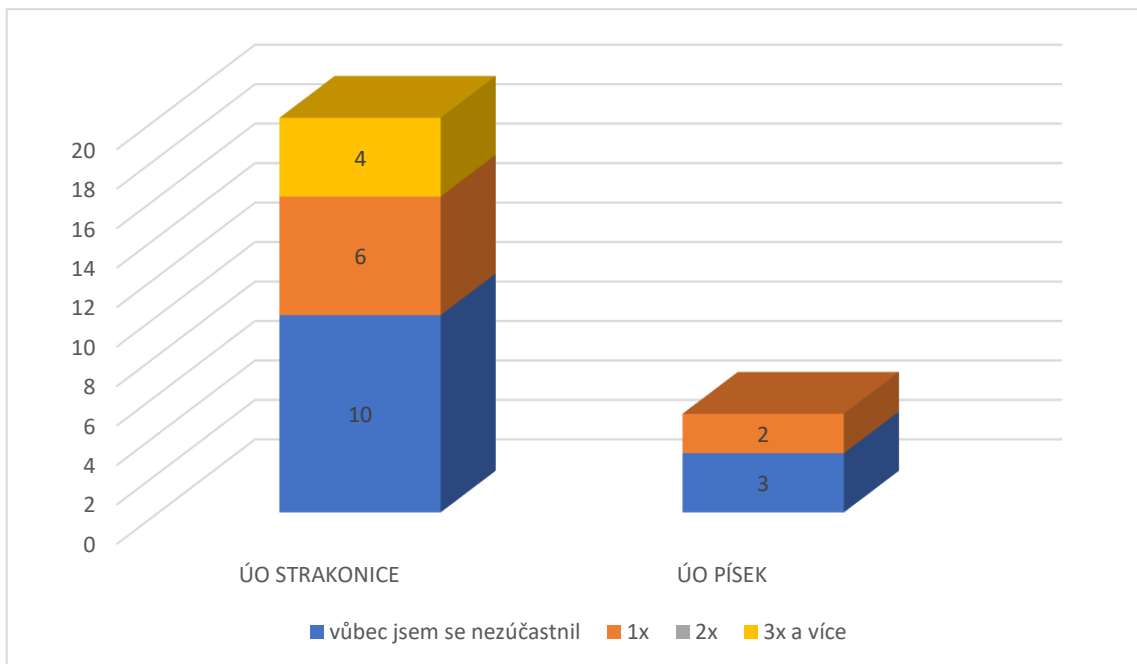

Obrázek č. 21 Slabiny výcviku prvosledových hlídek. Zdroj: vlastní.

Shora uvedený obrázek č. 21 znázorňuje odpovědi respondentů, kde sledávají největší slabiny výcviku prvosledových hlídek. Bylo jim nabídnuto celkem 6 možností k odpovědi, kdy mohli vybrat libovolný počet odpovědí. Bylo zjištěno, že respondenti ÚO Strakonice spatřují největší problém ve výcviku prvosledových hlídek v taktické přípravě, kdy tuto možnost z ÚO Strakonice uvedlo celkem 17 z 20 respondentů. To představuje 85%. Jako druhou možností v rámci tohoto ÚO byla střelecká příprava, která byla označena 9 x tedy 45% respondentů. Následovala zdravotní příprava se 7 respondenty, tj. 35%. Dále následuje se 6 odpověďmi fyzická a psychická příprava, kterou označilo 30% policistů, a jeden policista u možnosti „jiné“ uvedl, že by bylo třeba výcvik soustředit na TASER. K tomuto je nutno uvést, že často je na základním článku tento elektrický dočasně zneschopňující prostředek k dispozici, ale musí jej používat pouze proškolený policista, kterých nebývá mnoho. Tato problematika již není předmětem této bakalářské práce. Na ÚO Písek byla dominantní odpovědí také taktická příprava.

Otázka č. 15:

„Kolikrát jste se zúčastnil(a) cvičení typu AMOK:“

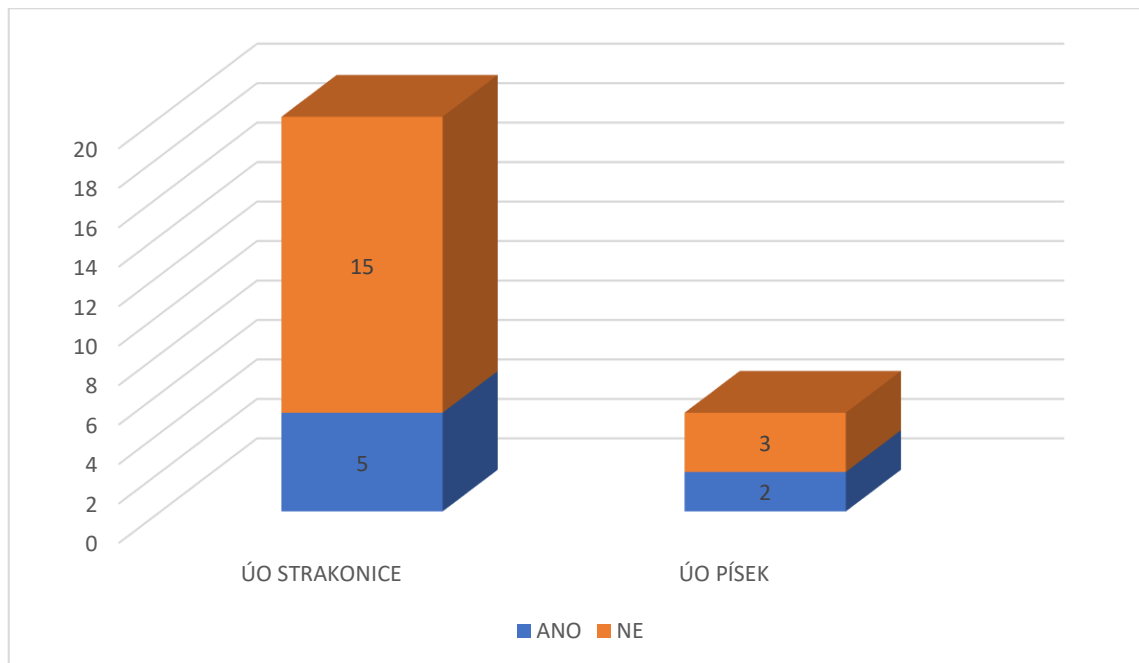
Obrázek č. 22 Počet absolvovaných cvičení typu AMOK. Zdroj: vlastní.

Na obrázku č. 22 je grafické znázornění, kolikrát se respondenti zúčastnili cvičení typu AMOK. Bylo zjištěno, že na ÚO Strakonice se 10 policistů z 20 dotazovaných, tj. 50%, do současné doby žádného takového cvičení nezúčastnili. Šest policistů se zúčastnilo 1x a čtyři policisté mají za sebou již tři a více takovýchto cvičení. Na ÚO Písek z 5 respondentů se tři do současné doby nezúčastnili a dva se zúčastnili pouze jednou.

Otázka č. 16:

„Uveďte, zda disponujete KOMPLETNÍ výstrojí a materiálem pro jednotlivce dle přílohy č. 5 PPP č. 130/2020, kterým je:“

Služebně pracovní stejnokroj; balistická ochrana jednotlivce (vesta a přilba v třídě balistické odolnosti NIJ); chrániče na lokty a kolena; takticko-střelecké rukavice; jednorázová pouta + řezač pout (kleště); příposlech k radiostanici; osobní lékárničku.

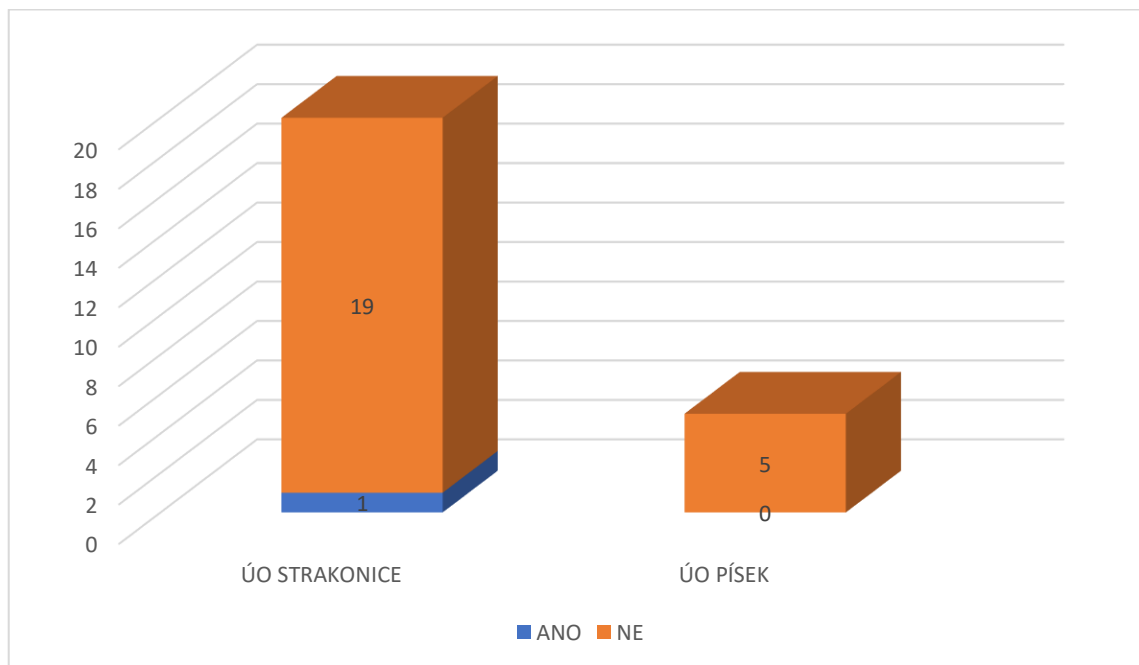
Obrázek č. 23 Výstroj a materiál jednotlivců. Zdroj: vlastní.

Na uvedeném obr. č. 23 je znázornění, zda policisté disponují KOMPLETNÍ výstrojí a materiálem pro jednotlivce, který je vymezen v příloze č. 5 k PPP č. 130/2020. 15 respondentů, tj. 75%, na ÚO Strakonice uvedlo, že kompletním vybavením do současné doby nedisponují. Pouze 5 respondentů ÚO Strakonice uvedlo, že tímto kompletním vybavením disponují, kdy tři z nich jsou služebně zařazení na OOP Vodňany. Na ÚO Písek 3 policisté uvedli, že tímto materiálem nedisponují, a dva policisté uvedli, že ano.

Otázka č. 17:

„Uveďte, zda disponujete KOMPLETNÍM vybavením pro prvosledové hlídky dle přílohy č. 5 PPP č. 130/2020, kterým je:“

Balistický štít; teleskopický žebřík; zastavovací pás; TASER; zařízení mobilní bezpečné platformy; hasicí přístroj; přídatná vozidlová svítlna; automatický defibrilátor (AED); záchranná sada pro tonoucí. Ve služebním vozidla dále musí být uzamykatelné zabezpečovací zařízení proti odcizení uložených dlouhých střelných zbraní.

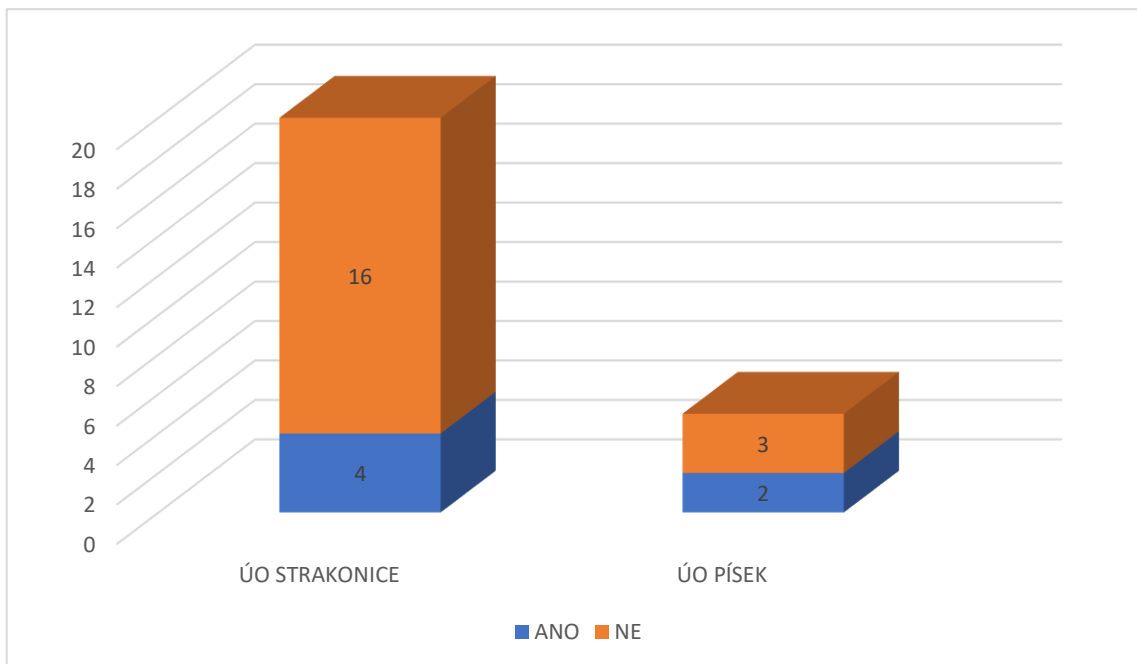

Obrázek č. 24 Vybavení prvosledových hlídek. Zdroj: Vlastní.

Shora uvedený obrázek č. 24 ukazuje grafické znázornění odpovědí dotazníkové šetření na otázku č. 17, která zjišťuje, zda jsou prvosledové hlídky vybaveny v souladu s přílohou pokynu č. 5 PPP č. 130/2020. Bylo zjištěno, že na ÚO Strakonice 19 respondentů, tj. 95% odpovědělo, že do současné doby tímto vybavením nedisponují. Jeden policista odpověděl, že tímto vybavením disponuje. Jednalo se o respondenta z OOP Vodňany. Na ÚO Písek všichni policisté, kteří dotazník vyplnili, shodně uvedli, že tímto vybavením nedisponují.

Otázka č. 18:

„Považujete materiálové vybavení pro prvosledové hlídky za dostačující:“

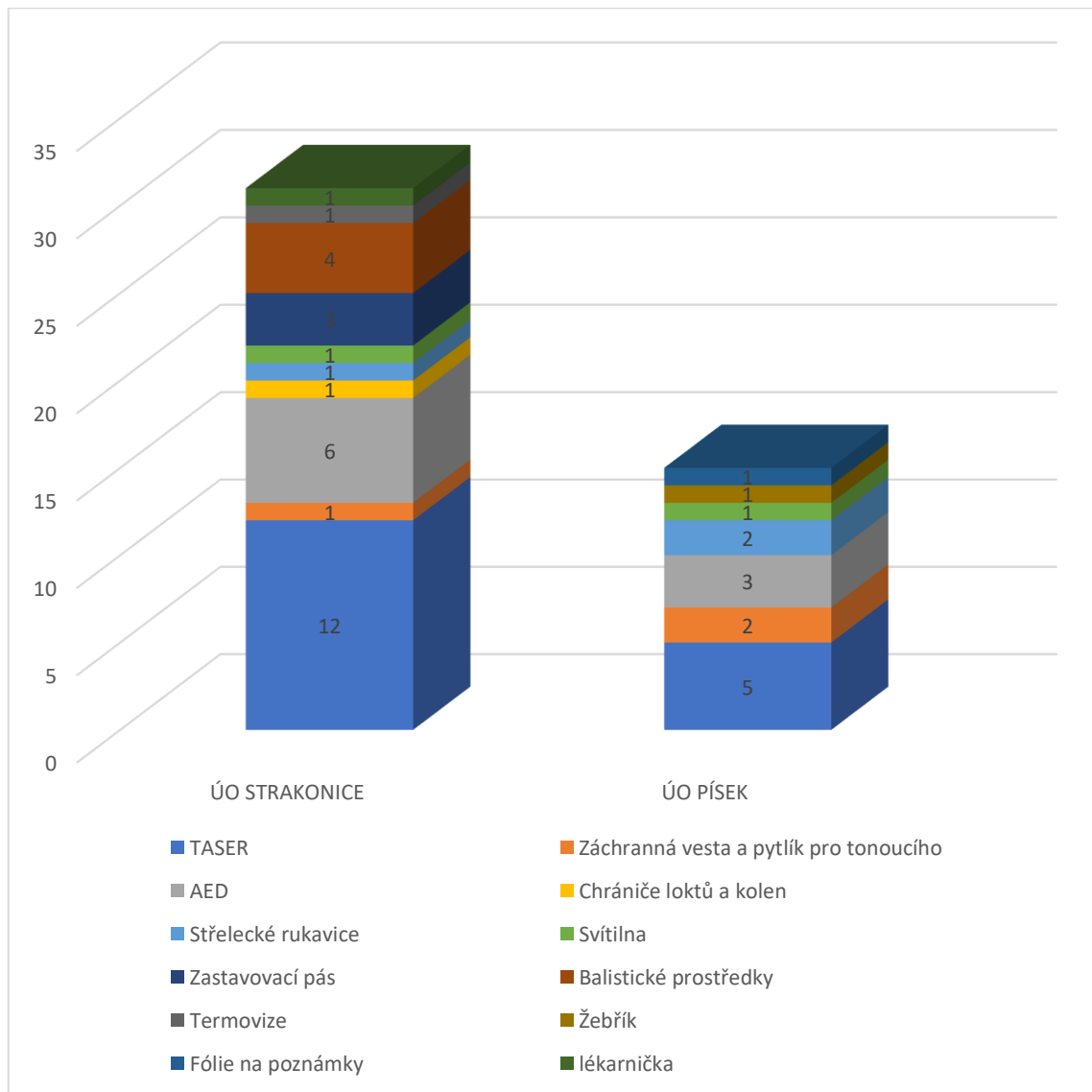

Obrázek č. 25 Hodnocení materiálového vybavení. Zdroj: vlastní.

Grafické znázornění č. 25 udává, kolik respondentů považuje materiálové vybavení prvosledových hlídek za dostatečné. Na ÚO Strakonice jako nedostatečné materiálové vybavení pro prvosledové hlídky považuje 16 respondentů, tj 80%, a na ÚO Písek dva policisté uvedli, že vybavení považují za dostatečné a tři za nedostatečné.

Otázka č. 19:

„Uved'te, jaké vybavení pro plnění úkolů prvosledových hlídek považujete za nezbytné a toto do současné doby nemáte k dispozici.“

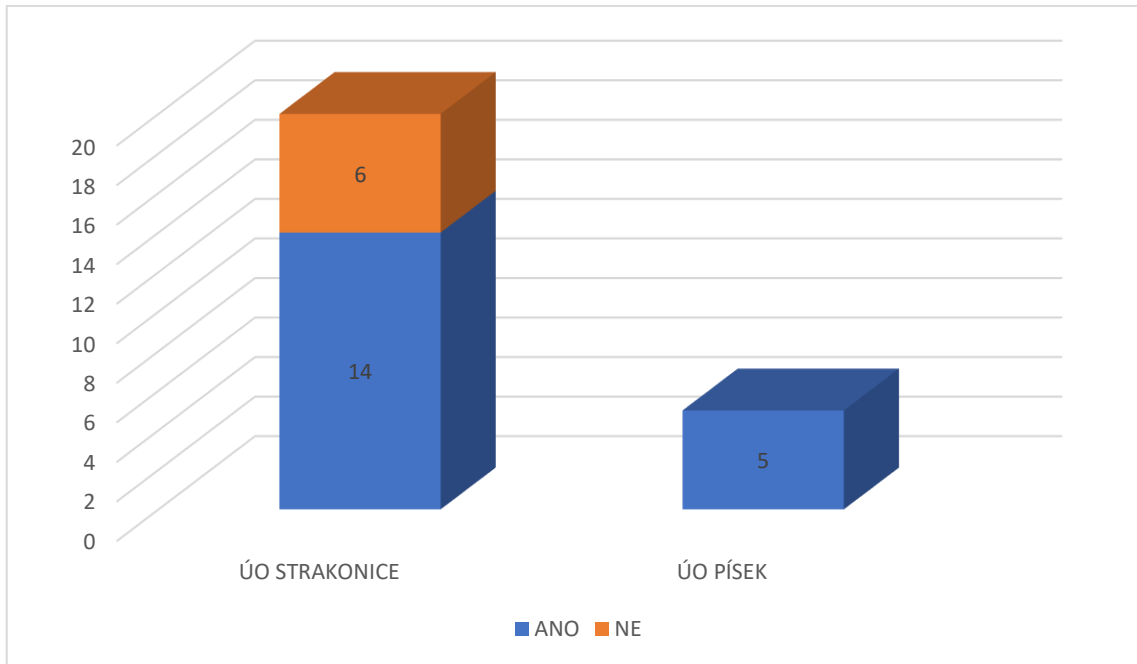

Obrázek č. 26 Požadavky na vybavení. Zdroj: Vlastní.

Z výše uvedeného grafu na obrázku č. 26 vyplývá, že policisté na ÚO Strakonice považují jako nezbytné toto vybavení: TASER 60% respondentů; AED (automatizovaný externí defibrilátor) 30% respondentů; balistické prostředky 20% respondentů; zastavovací pás 15% respondentů. Ostatní materiál jako střelecké rukavice, termovize, fólie na poznámky, záchranná vesta pro tonoucího, chrániče loktů a kolen, svítilna, žebřík a lékárnička byl shodně označen vždy jedním respondentem z ÚO Strakonice. Na ÚO Písek je nejžádanějším vybavením u respondentů TASER a AED.

Otázka č. 20:

„Domníváte se, že být členem prvosledových hlídek by mělo podléhat výběrovým kritériím:“

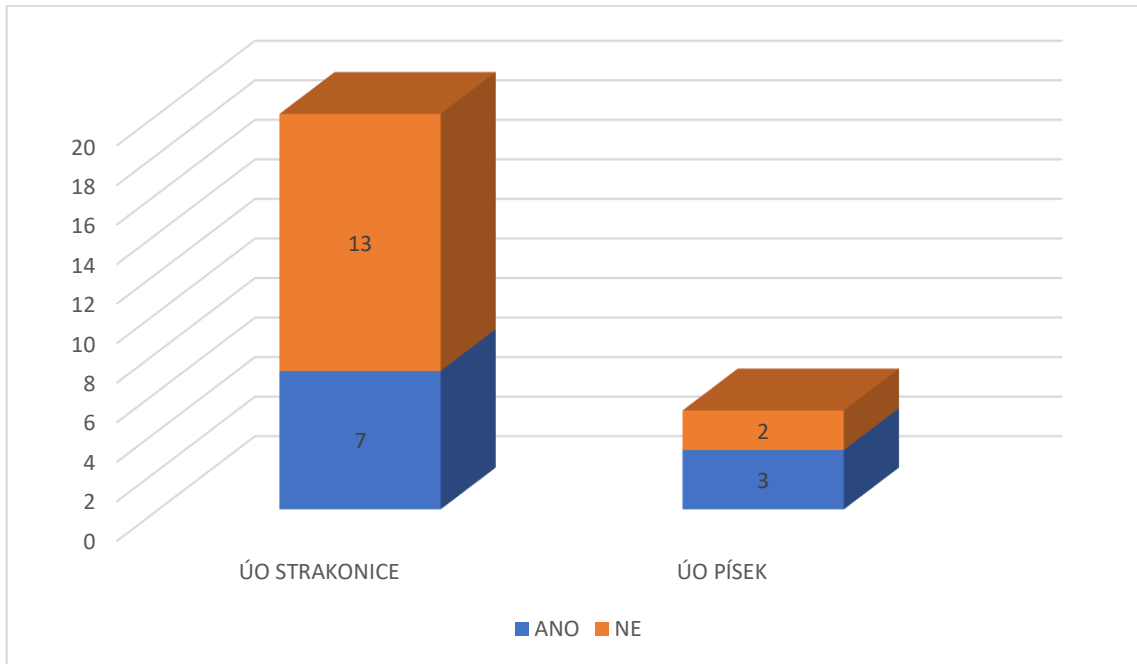

Obrázek č. 27 Výběrová kritéria prvosledových hlídek. Zdroj: Vlastní.

Graf na obrázku č. 27 znázorňuje odpovědi respondentů v otázce, zda by do řad prvosledových hlídek měli být přijati její členové na základě výběrových kritérií. Tímto bylo zjištěno, že na ÚO Strakonice z celkového počtu 20 respondentů 14 odpovědělo, že ano. To činí 70%. Na ÚO Písek takto odpověděli všichni policisté.

Otázka č. 21:

„Uveďte, zda se jako člen(ka) prvosledové hlídky cítíte být připraven(a) k zákroku typu AMOK útok aktivního střelce:“

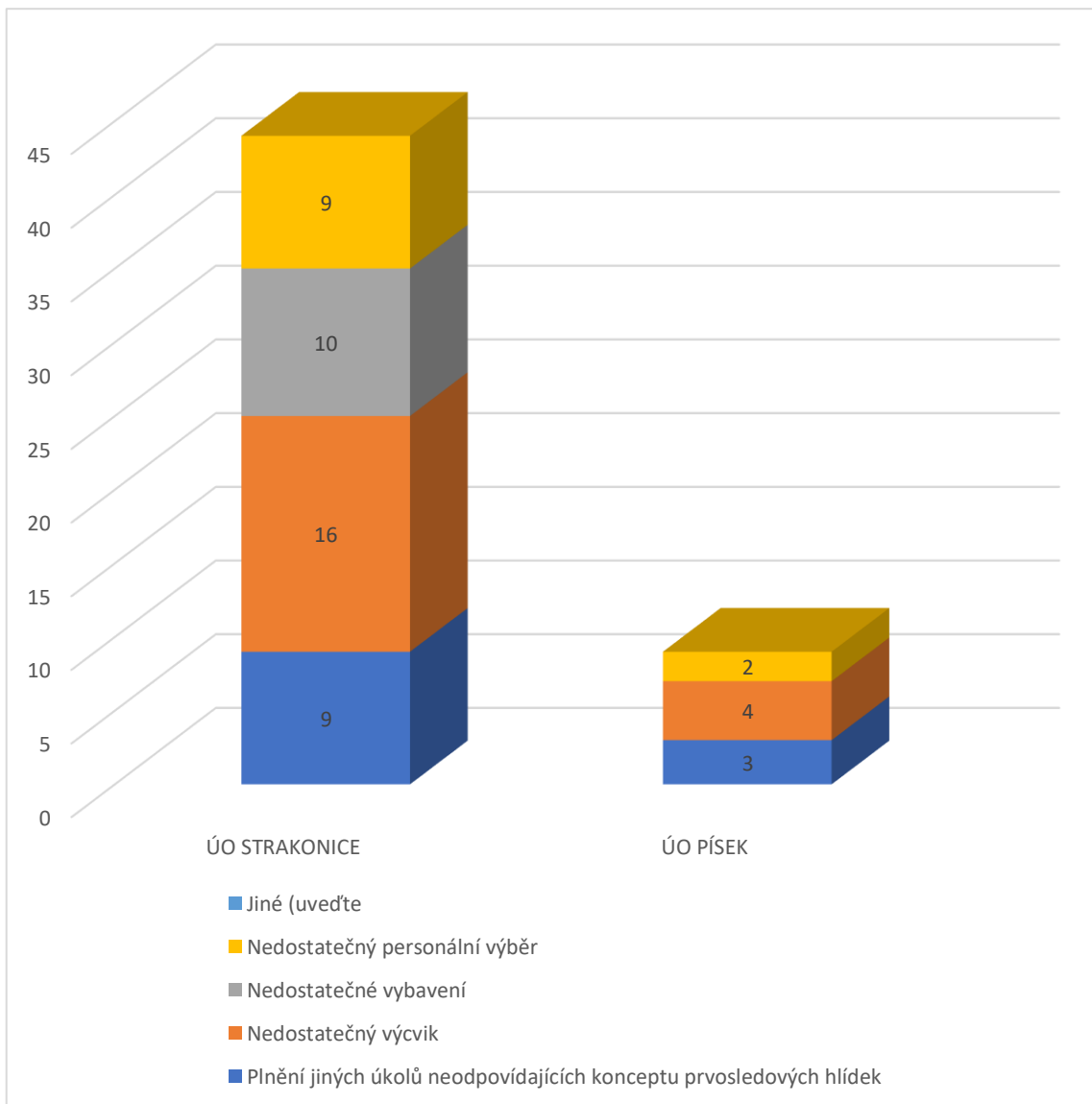

Obrázek č. 28 Připravenost policistů na zákrok typu AMOK. Zdroj: Vlastní.

Graf na obr. č. 28 ukazuje názor policistů prvosledových hlídek, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, zda jsou připraveni k zákroku s výskytem aktivního střelce. Bylo zjištěno, že na ÚO Strakonice 13 respondentů, tj. 65%, uvedlo, že na takovýto zákrok se necítí být připraveni. Na ÚO Písek tři policisté uvedli, že na takovýto zákrok se cítí být připraveni.

Otázka č. 22:

„Uveďte hlavní nedostatky pro plnění úkolů prvosledové hlídky:“

Obrázek č. 29 Hlavní nedostatky. Zdroj: Vlastní.

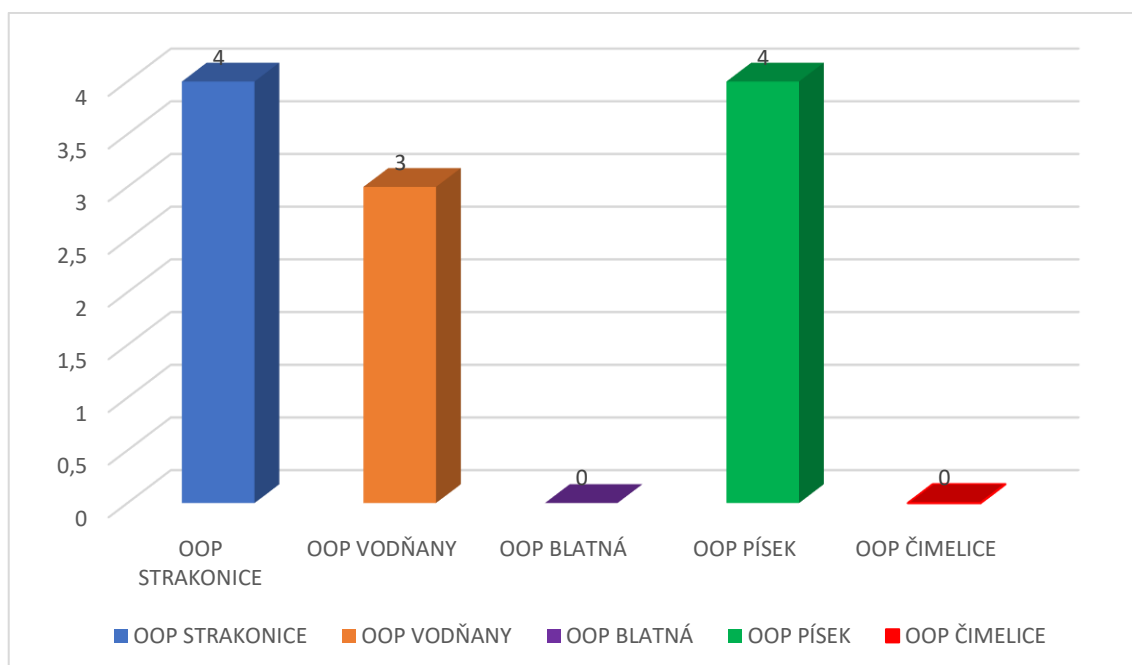
Na výše uvedeném obr. č. 29 je grafické znázornění odpovědí respondentů, kteří se účastnili dotazníkového šetření, kdy na ÚO Strakonice členové prvosledových hlídek v 16 případech označili možnost nedostatečného výcviku, tj. 80% respondentů. Jako druhý největší nedostatek považují nedostatečné vybavení a to v 50% odpovědí. Shodný počet respondentů a to 9 označil možnost plnění jiných úkolů a nedostatečný personální výběr. Na ÚO Písek převažuje odpověď ve formě nedostatečného výcviku. Možnost uvést jinou okolnost nikdo z respondentů nevyužil.

OKRUH IV – vlastní vyjádření

Tento samostatný okruh není zaměřený na žádnou výzkumnou otázku, nýbrž respondentům poskytuje možnost vlastního vyjádření k dané problematice.

Otázka č. 23:

„Vaše vlastní vyjádření k dané problematice:“

Obrázek č. 30 Počty vlastního vyjádření k dané problematice. Zdroj: vlastní.

Výše uvedený graf č. 30 znázorňuje vlastní vyjádření respondentů, kteří využili možnosti k dané problematice přispět svým vlastní názorem, kdy 11 respondentů z celkových 25, kteří jsou zařazeni v prvosledových hlídkách, této možnosti využili. To tvoří 44%. Za OOP Strakonice, OOP Písek to byli shodně čtyři respondenti a na OOP Vodňany toho využili další tři. Na OOP Blatná toho nevyužil žádný a na OOP Čimelice, jak již bylo uvedeno, nebyl vyplněn žádný dotazník.

Respondenti na OOP Strakonice uvedli následující:

- „Do prvosledu jsou na OOP Strakonice zařazeni všichni policisté z výjezdové skupiny a to i ti, co o službu v prvosledu nestojí, nebo muži a ženy, co na to fyzicky nemají.“
- „V rámci prvosledových hlídek by měla být prvotní činnost vykonávaná hlídková činnost s možností okamžitého uvolnění (okamžitá akceschopnost)hlídky, bez povinnosti setrvání na místě, např.: při nutnosti ohledání místa činu musí hlídka

setrvat na místě a musí jí nahradit jiná hlídka bez statusu prvosledové hlídky, dlouhých zbraní atd. Dále by jednotliví členové měli být vybíráni dle svých zkušeností v oblastech komunikace, fyzické zdatnosti, psychické odolnosti a fungování v obtížných situacích.“

- *„Dle mého názoru by měli být členové prvosledových hlídek vybíráni dle určitých kritérií. Tito policisté by se měli ve službě věnovat pouze úkolům spojeným s hlídkovou službou, výjezdům na základě tísňových hovorů a neměli by řešit nápad TČ, kdy na místě poté dochází k ohledání, fotodokumentaci, zajišťování stop a následně ke zadokumentování administrativním zpracováním, jako je tomu v současné době. Rovněž by tito policisté neměli mít přiděleny ke zpracování trestní spisy, neboť často dochází k tomu, že policista musí zpracovávat svůj přidělený spis a nemůže se věnovat přímému výkonu služby. Dále by byla potřebná zvýšená četnost a intenzita služební přípravy a v současné době slouží v prvosl. Hl. policisté, kteří neabsolvovali žádný taktický výcvik se zbraní skupinového vyzbrojení.“*
- *„Není rozdíl mezi obvodovou hlídkou a prvosledem pouze v názvu, jinak vše stejné, pokud je ve Strakonících jedna hlídka, tak funkci prvosledu z důvodu vysokého nápadu a vysoké admin. nikdy plnit nebude.“*

Respondenti na OOP Vodňany uvedli následující:

- *„Myslím si, že ne každý policista ať u nás na OOP Vodňany, tak jinde chce být policistou v prvosledové hlídce, takto je k tomu i přistupováno. Dle mého názoru by mělo být zřízeno samostatné oddělení prvosledové hlídky.“*
- *„Každá situace zákroku typu AMOK je jiná a dalo by se říci, že na ní nelze být připraven. Jsou ale určité body nebo postupy, kterými se řídit a které by měl znát každý člen prvosledové hlídky, kdy tomuto tak z 99% není. Tyto dovednosti se dají přenést i do celkového postupu nejen při zákroku AMOK, ale i v běžné hlídkové činnosti například FHQ. Tento problém plyne z nedostatečného výcviku, který je podprůměrný.“*
- *„Je potřeba rozšířit výcvik na TASER a zároveň s tím ho nafasovat. Je to ideální nesmrtící donucovací prostředek, který by se hodil na agresivní neozbrojené pachatele a usnadnil by nám práci.“*

Respondenti na OOP Písek uvedli následující:

- *„Především uděláno pro zlepšení obrazu PČR před veřejností a sdělovacími prostředky. Ve skutečnosti, ale ne moc funkční.“*
- *„Prvosledová hlídka je dobrý nápad, ale za současné personální situace, kdy má policie žalostný nedostatek lidí na všech frontách, je tento koncept dosti utopickým.“*
- *„Myslím si, že u běžné činnosti – dostačující.“*
- *„Jelikož je na našem OOP bídný personální stav a jezdí venku prvosled i zpracovatelé z kanceláří, je těžké dělat něco navíc... Toto samozřejmě souvisí jak s psychickou, tak i fyzickou připraveností... Ta u spoustu kolegů může pokulhávat a ne vždy to lze dohnat zkušenostmi.“*

6 DISKUSE

Pro splnění cílů této bakalářské práce, jimiž bylo zmapovat přínos a efektivnost prvosledových hlídek Policie České republiky ve vztahu k aplikaci souboru vybraných typových činností integrovaného záchranného systému, zejména typové činnosti č. 14 Amok-útok aktivního střelce, byly stanoveny dvě výzkumné otázky. Výzkumná otázka č. 1 byla ve znění: „*Přínos vzniku prvosledových hlídek pro činnost v případě útoku aktivního střelce?*“. Druhá výzkumná otázka stanovena ve znění: „*Jaká je úroveň prvosledových hlídek Územního odboru Policie ČR Strakonice?*“.

6.1 Vyhodnocení výzkumné otázky č. 1

V teoretické části byla provedena analýza odborné literatury a dalších získaných informací dané problematiky. Byly vysvětleny základní pojmy z oblasti IZS, jeho složky a systém řízení. Bylo nahlédnuto do historie bezpečnostních složek ČR a do současnosti Policie ČR, k jejím základním hodnotám, cílům a její koncepci s výhledem do roku 2027. Dále byla provedena analýza základních pojmů a právních předpisů souvisejících s útokem aktivního střelce, zejména typové činnosti IZS č. 14 s názvem AMOK – útok aktivního střelce, kde jsou vyjmenovány základní úkoly a povinnosti pro prvosledové hlídky, velitele zásahu a další složky IZS. Byly vyjasněny základní pojmy jako FHQ, měkké cíle, aktivní střelec a aktivní útočník a další a byl analyzován způsob členění místa zásahu při události s aktivním střelcem. Dalším stěžejním analyzovaným dokumentem dané problematiky je PPP č. 130/2020, který řeší působnost prvosledové hlídky, její úkoly, výcvik a vybavení, kdy k tomuto pokynu policejního prezidenta se vztahuje i příloha č. 3, která stanovuje rozsah základního vybavení jak pro jednotlivce prvosledové hlídky, tak základní vybavení pro celou prvosledovou hlídku. V neposlední řadě byla provedena analýza dalších dokumentů a informací souvisejících s typovými činnostmi IZS č. 2 demonstrování úmyslu sebevraždy, č. 9 velký počet zraněných osob a č. 12 psychosociální pomoc, neboť tyto typové činnosti lze předpokládat při výskytu MU, jakou je útok aktivního střelce či aktivního útočníka. Závěrem analýzy v teoretické části této bakalářské práce je, že koncept prvosledových hlídek se od doby svého založení neustále vyvíjí, kdy k jeho zásadnímu zlepšení většinou vždy vedly útoky aktivních střelců. Zvyšuje se důraz na vybavenost prvosledových hlídek a zkrácení dojezdových časů. Studium získaných informací lze dále jednoznačně konstatovat, že úroveň a efektivnost prvosledových hlídek je v rámci Policie ČR značně odlišná, nicméně jsou zde

tendence tyto úrovně sjednotit, např. vydáním již zmíněného PPP č. 130/2020 a jeho příloh. To vše pak zcela jistě vede k tomu, že z pohledu teoretické části této bakalářské práce lze konstatovat, že vznik prvosledových hlídek pro činnost související v případě útoku aktivního střelce je přínosný.

Za účelem výzkumné otázky č. 1 byl v praktické části proveden kvantitativní výzkum formou dotazníků u příslušníků Policie ČR v rámci ÚO Strakonice a ÚO Písek. Dotazník byl rozdělen celkem na čtyři OKRUHY, kdy první výzkumnou otázku řeší OKRUH II a k němu náležící otázky č. 6 - 8. Z vyhodnocení těchto otázek pak plyne, že 87,5 % respondentů považuje koncept prvosledových hlídek za přínosný, a to nejvíce v oblasti rychlé reakce na oznámení FHQ, kterou jako jednu z pěti dalších možností označilo celkem 46,88 % respondentů. Dále pak 78,13 % respondentů uvedlo, že vnímají postupné zlepšování a celkové úrovně a akceschopnosti prvosledových hlídek. Tímto na základě výzkumu v praktické části lze uvést, že vznik prvosledových hlídek pro činnost související v případě útoku aktivního střelce je přínosný.

Na základě provedené analýzy získaných informací v teoretické i praktické části této bakalářské práce lze konstatovat, že vznik prvosledových hlídek pro činnost související v případě útoku aktivního střelce je **PŘÍNOSNÝ**.

6.2 Vyhodnocení výzkumné otázky č. 2

Druhá výzkumná otázka se zaměřuje přímo na úroveň prvosledových hlídek ÚO Strakonice. K tomuto bylo využito dotazníkové šetření v rámci ÚO Strakonice a k dílčímu srovnání i na ÚO Písek, kdy otázky zaměřující se na druhou výzkumnou otázku byly rozděleny zejména do OKRUH III, tj. otázky č. 9-22.

Plněné úkoly:

Prvosledové hlídky by dle PPP č. 130/2020 měly plnit úkoly zejména hlídkové služby, či obdobného charakteru, přičemž na ÚO Strakonice jsou tyto hlídky vysílány na všechny druhy oznámení, což uvedlo 100% respondentů, kdy dále 57,14 % respondentů uvedlo, že plní zejména úkoly spisové služby spojené se zpracováním NTČ.

Výcvik:

Výcvik prvosledových hlídek je stanoven v PPP č. 130/2020 a dále jej upravuje ZPPP č. 4/20009, kdy respondenti své odpovědi ohledně výcviku aplikovali na období před krizí spojenou s onemocněním COVID-19, přičemž 60 % z nich uvedlo, že se žádného

speciálního výcviku určeného přímo pro prvosledové hlídky neúčastní a 75% respondentů uvedlo, že nepovažují svůj výcvik jako člena prvosledové hlídky za dostatečný z hlediska obsahu a 80% respondentů nepovažuje svůj výcvik dostatečný z hlediska četnosti. Jako největší slabina výcviku byla označena taktická příprava, a to 85% respondenty. K otázce, kolikrát se policisté zúčastnili cvičení typu AMOK, bylo zjištěno, že 50% z nich žádné cvičení tohoto typu dosud neabsolvovalo.

Vybavení:

Prvosledové hlídky by v současné době měly být vybaveny dle přílohy č. 5 PPP č. 130/2020, přičemž 75 % respondentů uvedlo, že nedisponují kompletním vybavením pro jednotlivce, a 95% respondentů uvedlo, že nedisponují kompletním vybavením, které je určené pro prvosledové hlídky a vymezeno v uvedené příloze. Dále pak 80% respondentů uvedlo, že materiálové vybavení považují za nedostatečné. Jako nejpotřebnější vybavení nezbytné pro plnění úkolů prvosledových hlídek bylo nejčastěji uvedeno následující: TASER; AED (automatizovaný externí defibrilátor); balistické prostředky; zastavovací pás a další ostatní materiál jako např. střelecké rukavice, termovize, fólie na poznámky, záchranná vesta pro tonoucího, chrániče loktů a kolen, svítilna, žebřík a lékárnička.

Výběr členů:

V současné době jsou v prvosledových hlídkách na ÚO Strakonice zařazení policisté základního článku OOP a nejsou nastavena žádná výběrová kritéria. 70% respondentů se domnívá, že být členem prvosledové hlídky by mělo podléhat výběrovým kritériím.

Připravenost na zákrok AMOK:

Dotazníkové šetření se dále zaměřilo na subjektivní otázku, zda se členové prvosledových hlídek cítí být připraveni na zákrok typu AMOK s aktivním střelcem. 65% respondentů uvedlo, že se necítí být na takovýto typ zákroku připraveno a dále 80% respondentů označilo za hlavní nedostatky pro plnění úkolů prvosledové hlídky nedostatečný výcvik. V případě, kdy se respondenti měli možnost subjektivně vyjádřit k dané problematice, tak jako nejčastější nedostatky uváděli: nedostatečný personální výběr, plnění jiných úkolů zejména administrativního charakteru, nedostatečný výcvik a vybavení.

Na základě provedené analýzy získaných informací v teoretické i praktické části této bakalářské práce lze konstatovat, že úroveň prvosledových hlídek Územního odboru Policie ČR Strakonice je **NÍZKÁ**.

6.3 *Návrhy na zlepšení*

Navrhuji, aby byl důsledně dodržován PPP č. 130/2020, který upravuje působnost a úkoly prvosledových hlídek, jejich výcvik a přípravu, a aby byly prvosledové hlídky kompletně vybaveny dle přílohy č. 5 uvedeného pokynu policejního prezidenta, který upravuje výstroj a materiál jednotlivce a vybavení prvosledové hlídky. V případě, že by uvedený pokyn byl řádně a důsledně plněn, byly by vyřešeny hlavní problémy a nedostatky, které vedou k nízké úrovni prvosledových hlídek ÚO Strakonice. Jsou jimi zejména jiné úkoly a provádění jiných činností, kterými jsou tyto hlídky soustavně zatěžovány a blokovány a jako takové jdou proti základní myšlence a konceptu prvosledových hlídek jako okamžité a pružné reakce policejních sil. Jedná se např. o ohledávání místa činu, zpracovávání nápadu trestné činnosti, šetření do přidělených spisů, různé preventivní činnosti a akce, jako např. činnosti na přechodu pro chodce, dopravně bezpečnostní akce, apod. Prvosledové hlídky v současné době na ÚO Strakonice v podstatě bez rozlišování provádějí veškeré policejní činnosti základního článku a běžného obvodního oddělení. Jsou vysílány na všechna oznámení, která si i následně samy administrativně zpracovávají. Pokud by byl uvedený pokyn č. 130/2020 řádně dodržován, neměly by prvosledové hlídky tyto naznačené činnosti, které neodpovídají výkonu hlídkové služby a charakteru okamžité reakce policejních sil, vykonávat. To by dále zahrnovalo i součinnost s IOS KŘP, který by pro prvosledové hlídky selektoval přijatá oznámení a prvosledové hlídky vysílal pouze na oznámení FHQ či jiná oznámení vyžadující rychlou reakci. Dále by byla vyřešena neuspokojivá situace s materiálním vybavením, neboť, jak bylo uvedeno v předchozí kapitole, 75 % respondentů na ÚO Strakonice uvedlo, že do současné doby nedisponují kompletním vybavením a materiálem jednotlivce, a dokonce 95 % respondentů uvedlo, že nedisponují kompletním vybavením prvosledové hlídky. Situace kolem výcviku prvosledových hlídek je také tristní, kdy důvody této neuspokojivé situace, jak ve vybavení, tak ve výcviku prvosledových hlídek, již přesahují rámec této bakalářské práce. Jistě zde hrají roli personální a finanční záležitosti. Pokud by došlo k posílení po personální stránce, bylo by na místě uvažovat o vyčlenění prvosledových hlídek pod jistou formu samostatného útvaru se samostatným velením, který by mohl mít služební působnost v celém ÚO Strakonice a to za předpokladu pokrytí tohoto území dojezdovým časem do 10 min., přičemž do tohoto útvaru by měli být jeho členové vybíráni podle jejich fyzických a psychických předpokladů k řádnému plnění náročných úkolů, jakými zákroky na události FHQ či

události s aktivním útočníkem bezpochyby jsou. V neposlední řadě by bylo důležitým kritériem samotný zájem případného uchazeče. Pokud by došlo k vytvoření samostatného útvaru prvosledových hlídek, jistě by to přispělo k vyšší motivaci těchto příslušníků a to jak při plnění samotných úkolů prvosledové hlídky, tak při výcviku, neboť jejich hlavním zaměřením by bylo kvalitní naplňování konceptu a myšlenky prvosledové hlídky. Jejich výcvik by mohl být více specializovaný a odborně zaměřený. Všechny tyto skutečnosti by následně vedly ke zlepšení celkové úrovně prvosledových hlídek a v konečném důsledku k zajištění vyšší bezpečnosti občanů, což je jeden z hlavních úkolů Policie ČR.

7 ZÁVĚR

Většina z nás, když doprovází své děti do škol, nebo sedí v čekárně plné lidí, nebo je např. v kině, v restauraci, či na jiném obdobném místě, kde se v daný okamžik vyskytuje větší množství osob, nemyslí na to, co by se odehrávalo, kdyby se v prostoru, kde se momentálně nachází, objevil aktivní střelec či aktivní útočník, jehož jediným cílem by bylo usmrtit co největší počet přítomných osob. Tyto útoky nejsou na našem území příliš časté, ale ne zcela výjimečné a nikdy nelze vyloučit, že se v budoucnu nemohou odehrát přímo v naší blízkosti. Pokud bychom se my sami, nebo naši blízcí přece jenom ocitli uprostřed takového útoku, očekávali bychom co nejrychlejší příjezd Policie ČR a její rychlý a efektivní zásah. Za tímto účelem vznikl koncept prvosledových hlídek, jehož hlavním posláním a základní myšlenkou je právě co nejrychlejší a nejefektivnější zásah proti takovému střelci či osobě, která útočí jinou než střelnou zbraní nebo prostředkem, a to ještě před příjezdem specializovaných policejních zásahových sil. To ze své podstaty klade velké nároky jak na samotné policisty, jejich psychickou a fyzickou odolnost, výcvik a vybavení, tak na podstatu plněných úkolů prvosledových hlídek, které by se měly převážně věnovat pouze hlídkové činnosti a neměly by být blokovány pro jiné úkoly, které neodpovídají okamžité potřebě reakce policejních sil, kdy prvosledové hlídky často plní jiné úkoly než ty, pro které byly vytvořeny, kdy jejich hlavní náplní by mělo být provádět zákroky proti aktivním útočnickům, či jiným pachatelům trestné činnosti jak násilného, majetkového, či jiného charakteru u které je předpoklad, že pachatel se stále nachází na místě činu, nebo by měly řešit události, kde je bezprostředně ohrožen život a zdraví, jako např. tonoucí osoby, požáry, dopravní nehody, různé havárie, apod. Vzhledem k tomu, že prvosledové hlídky by měly být vybaveny automatickým externím defibrilátorem, je na místě v některých ojedinělých a odůvodněných případech uvažovat o jejich dalším využití v rámci součinnosti s rychlou záchrannou službou. Pokud by byl koncept prvosledových hlídek naplněn dle svého původního záměru, jistě by představoval účinný prvek vedoucí ke značnému zvýšení bezpečnosti občanů České republiky a v tomto směru má tento koncept obrovské rezervy. Nutno ale dodat, že systém se vyvíjí a postupně zlepšuje.

V teoretické části jsem se věnoval integrovanému záchrannému systému České republiky a to zejména vymezení základních pojmů a systému řízení jeho složek, neboť mimořádná událost typu AMOK-útok aktivního střelce obnáší nejen samotnou eliminaci útočníka, ale také ostatní činnosti spojené zejména s koordinací složek IZS, které se nacházejí na

místě zásahu. Dále jsem se věnoval stručnému náhledu do historie bezpečnostních sborů a současnosti Policie ČR a vymezil jsem některé základní pojmy v oblasti útoku aktivního střelce. Poté jsem se zaměřil na problematiku prvosledových hlídek, kde jsem analyzoval některé dřívější útoky aktivních střelců a to jak na území České republiky, tak ve světě. Dále byl prozkoumán první koncept prvosledových hlídek, jeho vývoj a současný stav. Byla prozkoumána interní metodika Policie ČR k výcviku prvosledových hlídek a jejich materiálového vybavení. Na konci teoretické části byly analyzovány vybrané soubory typových činností, které souvisejí s událostí typu AMOK–útok aktivního střelce, a to zejména demonstrování úmyslu sebevraždy, velký počet zraněných osob a psychosociální pomoc. V praktické části bakalářské práce se zabývám kvantitativním výzkumem formou dotazníku, a to se zaměřením zejména na policisty prvosledových hlídek Územního odboru Policie ČR ve Strakonici. Dotazník byl distribuován i na Územní odbor Policie ČR v Písku a to na základní články, které mají zřízeny prvosledové hlídky. Zde byla velmi nízká návratnost vyplněných dotazníků a nemohla tak sloužit ani pro částečné porovnání výsledků mezi jednotlivými ÚO. V bakalářské práci byl stanoven cíl práce zmapovat přínos a efektivnost prvosledových hlídek ve vztahu k aplikaci souboru vybraných typových činností integrovaného záchranného systému, zejména typové činnosti č. 14 Amok – útok aktivního střelce. Na základě cíle práce byly stanoveny dvě výzkumné otázky a to: „*Přínos vzniku prvosledových hlídek pro činnost v případě útoku aktivního střelce?*“ a „*Jaká je úroveň prvosledových hlídek Územního odboru Policie ČR Strakonice*“. Na základě zjištěných skutečností jsem dospěl k závěru, že vznik prvosledových hlídek **JE** přínosný pro činnost v případě útoku aktivního střelce a úroveň prvosledových hlídek Územního odboru Policie ČR Strakonice je **NÍZKÁ**. Ke zvýšení této úrovně jsem navrhl, aby byl důsledně dodržován pokyn policejního prezidenta č. 130/2020, který vymezuje působnost, výcvik a vybavení prvosledových hlídek a v současné době není na ÚO Strakonice řádně plněn. Důvody neplnění tohoto pokynu již přesahují rámec této bakalářské práce. Dále jsem navrhl vyčlenit prvosledové hlídky pod samostatný útvar, do kterého by jeho členové byli vybíráni na základě předem stanovených kritérií v jisté formě výběrového řízení, což povede k odtržení od běžných činností obvodního oddělení, které neodpovídají úkolům pro prvosledové hlídky a výrazně snižují jejich celkovou akceschopnost. Tento nově zřízený útvar se tak bude moci zaměřovat na naplňování původní myšlenky a záměru vzniku konceptu prvosledových hlídek jako rychlé reakce policejních sil, a to zkvalitněním a zintenzivněním výcviku, což v konečném důsledku povede i k vyšší motivaci

samotných policistů vykonávajících službu na těchto nově zřízených útvarech. Všechny tyto faktory by velkou měrou přispěly ke zvýšení bezpečnosti osob a majetku, což je hlavní a základní úkol Policie České republiky.

8 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Analýza pěti aspektů vyplývajících z události v Uherském Brodě, 2015. Ministerstvo vnitra České republiky: Policejní prezidium, 35 s.

Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu: Třídění velkého počtu raněných metodou START. In: . Praha: Ministerstvo vnitra, Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2017, metodický list č. 11. Dostupné také z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2020. *POKYN policejního prezidenta: o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti*. In: . Policejní prezidium: ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky, ročník 2020, číslo 130.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2015. *Policejní psychologie*. 2., rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-581-4.

GROHMANN, Judith, 2013. *In Geheimer Mission: Was Polizeispezialeinheiten im Kampf gegen Verbrechen und Terror erleben*. 2015. Riva-Verlag, Germany: Agentur Dr. Ivana Beil, Schollstr. 1, D-69469 Weinheim. ISBN 3868832904.

HRINKO, Martin, 2020. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-793-1.

KALVACH, Zdeněk a Benedikt VANDELI, 2018. *Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle: aneb co, kdy, kde a od koho Vám hrozí*. Česká republika: Ministerstvo vnitra České republiky, centrum proti terorismu a hybridním hrozbám, 40 s.

Katalogový soubor - typová činnost složek IZS při společném zásahu: Amok - útok aktivního střelce [online databáze], 2014. In: . MV-generální ředitelství HZS ČR, odbor IZS a výkonu služby: MV-generální ředitelství HZS ČR, ročník 2013, MV- 68191/PO-IZS-2013.

Katalogový soubor - typová činnost složek IZS při společném zásahu: Zásah složek IZS u mimořádné události s velkým počtem zraněných osob. In: . Praha: Ministerstvo vnitra,

Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, ročník 2016, STČ09/IZS. Dostupné také z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>

Katalogový soubor - typová činnost složek IZS při společném zásahu: Demonstrování úmyslu sebevraždy, 2005. In: . Česká republika: Ministerstvo vnitra, generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, ročník 2005, STČ02/IZS. Dostupné také z: <https://www.pozary.cz/clanek/201851-soubor-typove-cinnosti-izs-stc-2-demonstrovani-umyslu-sebevrazdy/>

Katalogový soubor - typová činnost složek IZS při společném zásahu: Zásah složek IZS u mimořádné události s velkým počtem zraněných osob, 2005. In: . Česká republika: Ministerstvo vnitra, generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, ročník 2016, STČ09/IZS. Dostupné také z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>

Katalogový soubor - typová činnost složek IZS při společném zásahu: Typová činnost složek IZS při poskytování psychosociální pomoci, 2015. In: . Česká republika: Ministerstvo vnitra, generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, ročník 2015, STČ12/IZS. Dostupné také z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>

Koncepce rozvoje Policie ČR do roku 2027, 2020. Policejní prezidium České republiky.

Lekarske.slovniky.cz: VELKÝ LÉKAŘSKÝ SLOVNÍK. *Lekarske.slovniky.cz*: [online]. Maxdorf, s.r.o. Na Šejdru 247/6a 142 00 Praha 4 [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <http://lekarske.slovniky.cz/pojem/amok>.

Muzeum policie [online databáze stálé expozice]. Ke Karlovu 1, 120 00 Praha 2: Muzeum Policie České republiky [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://www.muzeumpolicie.cz/stala-expozice/>.

MVCR: Bezpečnostní politika, 2021. *MVCR: Bezpečnostní politika* [online]. Česká republika: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-mekkych-cilu.aspx>

New Statesman: The terror in New Zealand is borne of the same far right ideology taking hold in Europe [online]. New Statesman Media Group, 2019 [cit. 2021-4-27]. Dostupné z: <https://www.newstatesman.com/world/2019/03/terror-new-zealand-borne-same-far-right-ideology-taking-hold-europe>

Policejní noviny: RECENZE - zbraňová svítilna STREAMLIGHT TLR-1s [online], 2016. Česká republika, 22. 8. 2016 [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <http://www.policejninoviny.cz/recenze-zbranova-svitilna-streamlight-1s.html>

Policie České republiky, 2017a. *Policie České republiky*. Druhé vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, Strojnická 27, 170 89 Praha 7. ISBN 978-80-270-0664-9.

Policie České republiky: Sbor národní bezpečnosti [online databáze], 2018b. Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/sbor-narodni-bezpecnosti.aspx>.

Policie České republiky: Zveřejněné informace 2021 [online]. Česká republika, 4. 3. 2021 [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/naboje-do-sluzebnich-kratkyh-zbrani.aspx>

Policie: Policie České republiky – KŘP Jihočeského kraje, 2020. *Policie: Policie České republiky – KŘP Jihočeského kraje* [online]. 27. 2. 2020 [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/nova-sluzebni-vozidla.aspx>

PPR-19822-1/ČJ-2018-990420, 2018. *METODICKÁ PŘÍRUČKA Č.1/2017: k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky*. Policejní prezidium: ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky.

PPR-20209-13/ČJ-2017-990130, 2017. *POKYN policejního prezidenta č. 290/2017: stejnokrojový předpis*. Česká republika: analyticko-legislativní odbor Policejního prezidia České republiky.

PPR-26996-4/ČJ-2020-990420, 2020. *Metodická příručka č. 1/2020: ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání služebního vozidla jako prostředku k násilnému zastavení vozidla příslušníky Policie České republiky*. Praha: ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky.

SCS.ABZ.CZ: slovník cizích slov. *SCS.ABZ.CZ: slovník cizích slov* [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?cizi_slovo=amok&typ_hledani=prefix

Sellier&Bellot: Pistolové a revolverové náboje, 460 S&W MAG. [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.sellier-bellot.cz/produkty/pistolove-a-revolverove-naboje/pistolove-a-revolverove-naboje/detail/569/>

Terminologický slovník MV: Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu, 2016. Česká republika: Ministerstvo vnitra České republiky, ODBOR BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY A PREVENCE KRIMINALITY.

The guardian: Wounded landscape: how Norway is remembering its 2011 Utøya massacre [online], 2011. United Kingdom, 2014 [cit. 2021-4-27]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/artanddesign/2014/mar/06/norway-massacre-memorial-jonas-dahlberg-anders-behring-breivik>

UPVSP-2585-1/ČJ-2016-9100KR, 2016. *Aktivní útočník: (zákrok proti nebezpečnému pachateli).* Policejní prezidium: Tým TAKTIKA, Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy.

VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK, 2014. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století.* Univerzita Karlova v Praze, 2014: Sazba DTP Nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-2477-8.

VÍŠEK, Jiří, 2012. *Organizace záchranných činností v České republice.* Praha: Univerzita Jana Amose Komenského. ISBN 978-80-7452-028-0.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů. In: Sběrka zákonů České republiky, 28. června 2000, částka 73 strana 3461, číslo 239. Dostupné také z: <http://www.zakonprolidi.cz/cs/2000-239>.

ŽHÁŘSKÁ, Lucie, 2020. *Policie. Policie: Zveřejněné informace 2020, prvosledové hlídky* [online]. Česká republika: Policejní prezidium [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/prvosledove-hlidky.aspx>.

9 SEZNAM ZKRATEK

AED	Automatický externí defibrilátor
ČJ	Číslo jednací
ČR	Česká republika
FHQ	First Hour Quintet (událost primárního výnamu)
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IOS	Integrované operační středisko
IOS KŘP	Integrované operační středisko krajského ředitelství policie
IZS	Integrovaný záchranný systém
KOPIS	Krajské operační integrované středisko
LZZ	Lokalizační a záznamové zařízení
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
NTČ	Nápad trestné činnosti
NVS	Nástražný výbušný systém
OHS	Oddělení hlídkové služby
OO	Ochrana obyvatelstva
OOP	Obvodní oddělení policie
PMJ	Pohotovostní a motorizovaná jednotka
PNP	Přednemocniční neodkladná péče
PPP	Pokyn policejního prezidenta
PPP	Pokyn policejního prezidenta
PŘ	Přestupek
SaP	Síly a prostředky
SNB	Sbor národní bezpečnosti
SPJ	Speciální pořádková jednotka
STČ	Soubor typové činnosti
TČ	Trestný čin
ÚO	Územní odbor
ÚRN	Útvar rychlého nasazení

ZaLP	Záchranné a likvidační práce
ZJ	Zásahová jednotka
ZPPP	Závazný pokyn policejního prezidenta
ZSV	Zbraně skupinového vyzbrojení
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

10 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 Možné členění MU s aktivním střelcem v JCU ČB Zdroj: Vlastní.....	20
Obrázek č. 2 Služební vozidlo Policie ČR – pro prvosledovou hlídku. Zdroj: vlastní...	26
Obrázek č. 3 Ukázka vybavení prvosledové hlídky. Zdroj: vlastní.....	27
Obrázek č. 4 Náboj typu HS (9 mm). Zdroj: vlastní.....	28
Obrázek č. 5 Služební zbraň CZ 75 D Compact. Zdroj: vlastní.	28
Obrázek č. 6 Uložení samopalů Heckler & Koch MP5. Zdroj: vlastní.	29
Obrázek č. 7 Početní stavy policistů vs počty vyplněných dotazníků. Zdroj: vlastní	38
Obrázek č. 8 Pohlaví respondentů. Zdroj: Vlastní.....	39
Obrázek č. 9 Věk respondentů. Zdroj: Vlastní.	40
Obrázek č. 10 Délka služebního poměru. Zdroj: vlastní.	41
Obrázek č. 11 Teritoriální zařazení policistů. Zdroj: vlastní.	42
Obrázek č. 12 Členové prvosledových hlídek a ostatní policisté. Zdroj: vlastní.....	43
Obrázek č. 13 Vnímání přínosnosti prvosledových hlídek. Zdroj: vlastní.	44
Obrázek č. 14 Okruhy činností prvosledových hlídek. Zdroj: vlastní.	45
Obrázek č. 15 Názory respondentů ke zlepšování akceschopnosti. Zdroj: vlastní.....	46
Obrázek č. 16 Nejčastější řešená oznámení prvosledových hlídek. Zdroj: vlastní.....	47
Obrázek č. 17 Nejčastější úkoly prvosledových hlídek. Zdroj: vlastní.	48
Obrázek č. 18 Účast na speciálním výcviku pro prvosledové hlídky. Zdroj: vlastní.	49
Obrázek č. 19 Dostatečnost výcviku z hlediska obsahu. Zdroj: vlastní.	50
Obrázek č. 20 Dostatečnost výcviku z hlediska četnosti. Zdroj: vlastní.	51
Obrázek č. 21 Slabiny výcviku prvosledových hlídek. Zdroj: vlastní.....	52
Obrázek č. 22 Počet absolvovaných cvičení typu AMOK. Zdroj: vlastní.....	53
Obrázek č. 23 Výstroj a materiál jednotlivců. Zdroj: vlastní.....	54
Obrázek č. 24 Vybavení prvosledových hlídek. Zdroj: Vlastní.	55
Obrázek č. 25 Hodnocení materiálového vybavení. Zdroj: vlastní.	56
Obrázek č. 26 Požadavky na vybavení. Zdroj: Vlastní.....	57
Obrázek č. 27 Výběrová kritéria prvosledových hlídek. Zdroj: Vlastní.....	58
Obrázek č. 28 Přípravenost policistů na zákrok typu AMOK. Zdroj: Vlastní.....	59
Obrázek č. 29 Hlavní nedostatky. Zdroj: Vlastní.	60
Obrázek č. 30 Počty vlastního vyjádření k dané problematice. Zdroj: vlastní.	61

11 SEZNAM PŘÍLOH

11.1 Příloha č. 1 seznam otázek pro dotazníkové šetření:

Dobrý den kolegové, poprosil bych o vyplnění krátkého dotazníkového šetření k tématu prvosledových hlídek. Odpovědi na otázky směřující k výcviku prvosledových hlídek aplikujte na období před krizí spojenou s COVIDEM 19.

1) Pohlaví:

- Žena
- Muž

2) Věk:

- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46 a více

3) Délka služebního poměru u Policie ČR:

- Méně než 3 roky
- 3-6 let
- 7-14 let
- 15 a více

4) Teritoriální zařazení:

- OOP Strakonice
- OOP Blatná
- OOP Vodňany
- Jiné (uveďte)

5) Jste zařazen(a) k plnění úkolů prvosledové hlídky:

- ANO
- NE (vyplňujte do otázky č. 8)

6) Považujete koncept zřízení prvosledových hlídek za přínosný:

- ANO
- NE

7) Co obecně považujete za největší přínos prvosledových hlídek z hlediska zajištění vyšší bezpečnosti občanů:

- Hlídkovou činnost a práci v terénu
- Rychlou reakci na oznámení FHQ
- Vyšší celková úroveň akceschopnosti Policie ČR
- Specializaci na zákrok proti aktivnímu útočníkovi.
-

8) Vnímáte v čase postupné zlepšování celkové úrovně akceschopnosti prvosledových hlídek:

- ANO
- NE

9) Na jaká oznámení jste jako člen(ka) prvosledové hlídky nejčastěji vysílán(a):

- Zejména na oznámení typu FHQ, nebo charakteru rychlé reakce policejních sil
- Nerozlišuje se, jsem vysílán na všechna oznámení

10) Jaké úkoly jako člen(ka) prvosledové hlídky nejčastěji plníte:

- Úkoly hlídkové služby, nebo činnosti obdobného charakteru
- Úkoly spisové služby spojené se zpracováním NTČ
- Úkoly spisové služby mimo zpracovávání NTČ
- Jiné (uved'te)

11) Účastníte se výcviku určeného speciálně pro členy prvosledových hlídek nad rámec základní služební přípravy:

- ANO
- NE

12) Považujete svůj výcvik jako člena prvosledové hlídky za dostatečný z hlediska obsahu:

- ANO
- NE

13) Považujete svůj výcvik jako člena prvosledové hlídky za dostačující z hlediska četnosti:

- ANO
- NE

14) V čem vidíte největší slabiny výcviku prvosledových hlídek:

- Střelecká příprava
- Fyzická příprava
- Psychická příprava
- Taktická příprava
- Zdravotní příprava
- Jiné (uved'te)

15) Kolikrát jste se zúčastnil(a) cvičení typu AMOK:

- Vůbec jsem se nezúčastnil
- 1 x
- 2 x
- 3 x a více

16) Uved'te zda disponujete KOMPLETNÍ výstrojí a materiálem pro jednotlivce dle přílohy č. 5 PPP č. 130/2020, kterým je:

- Služebně-pracovní stejnokroj vz. 92
 - Balistická ochrana jednotlivce (vesta a přilba v třídě balistické ochrany NIJ)
 - Chrániče na lokty a kolena
 - Takticko-střelecké rukavice
 - Boty taktické s funkční klimatickou membránou nízké a vysoké
 - Jednorázová pouta +řezač pout (kleště)
 - Příposlech k radiostanici
 - Osobní lékárnička
- ANO
 - NE

17) Uved'te zda disponujete KOMPLETNÍM vybavením pro prvosledové hlídky dle přílohy č. 5 PPP č. 130/2020, kterým je:

- Balistický štít
- Teleskopický žebřík
- Zastavovací pás
- TASER
- Zařízení mobilní bezpečné platformy
- Hasící přístroj ve služebním dopravním prostředku
- Otočná přídavná svítilna na 12 V s možností rychlého připevnění na SDP
- Plastová fólie na přístrojovou desku SDP pro rychlé poznámky
- Automatický defibrilátor
- Házecí pytlík a záchranná vesta pro záchranu tonoucího
- Uzamykatelné zařízení proti odcizení dlouhých zbraní

ANO

NE

18) Považujete materiálové vybavení pro prvosledové hlídky za dostačující:

ANO

NE

19) Uved'te jaké vybavení pro plnění úkolů prvosledových hlídek považujete za nezbytné a toto do současné doby nemáte k dispozici:

.....

.....

.....

.....

20) Domníváte se, že být členem prvosledových hlídek by mělo podléhat výběrovým kritériím:

ANO

NE

21) Uved'te zda se jako člen prvosledové hlídky cítíte být připraven(a)

k zákroku typu AMOK útok aktivního střelce:

ANO

NE

22) Uved'te hlavní nedostatky pro plnění úkolů prvosledové hlídky:

Plnění jiných úkolů neodpovídající konceptu prvosledových hlídek

Nedostatečný výcvik

Nedostatečné vybavení

Nedostatečný personální výběr

Jiné (uved'te):

.....
.....
.....
.....

23) Vaše vlastní vyjádření k dané problematice:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Děkuji za spolupráci.

11.2 Příloha č. 2 materiál a vybavení

Příloha č. 5 k PPP č. 130/2020

MATERIÁLNÍ VYBAVENÍ PRVOSLEDOVÝCH HLÍDEK

Čl. 1

Úvodní ustanovení

Prvosledové hlídky jsou vybaveny materiálem potřebným k provedení zákroku nejméně v rozsahu stanoveném touto přílohou.

Čl. 2

Materiální vybavení

(1) Policistům je průběžně doplňováno materiální vybavení podle vývojových trendů. Technická specifikace konkrétního materiálu je řešena samostatně.

(2) Policista prvosledové hlídky obdrží pouze materiální vybavení, které mu nebylo přiděleno v rámci jiného služebního působení (např. v krajské pořádkové jednotce, pohotovostním a eskortním oddělení krajského ředitelství policie).

Čl. 3

Výstroj a materiál jednotlivce

Číslo	Název materiálu	Množství	Poznámka
1	Služebně-pracovní stejnokroj 92	1 ks	
2	Balistická ochrana jednotlivce (vesta a přilba v třídě balistické odolnosti NIJ)	1 set	
3	Chrániče na lokty a kolena	1 set	
4	Takticko-střelecké rukavice	1 pár	
5	Boty taktické s funkční klimatickou membránou, nízké a vysoké	1 pár 1 pár	
6	Jednorázová pouta + řezač pout (kleště)	10 ks 1 ks	
7	Příposlech k radiostanici	1 ks	
8	Osobní lékárnička	1 ks	

Čl. 4

Vybavení prvosledové hlídky

Číslo	Název materiálu	Množství	Poznámka
1	Balistický štít	1 ks	
2	Teleskopický žebřík	1 ks	
3	Zastavovací pás	1 ks	
4	TASER	1 ks	
5	Zařízení mobilní bezpečné platformy	1 ks	
6	Hasicí přístroj ve SDP	1 ks	
7	Otočná přídavná svítlna na 12 V s možností rychlého připevnění na SDP	1 ks	
8	Plastová fólie na přístrojovou desku SDP pro rychlé poznámky	1 ks	
9	Automatický defibrilátor	1 ks	používán v součinnosti se ZZS
10	Házecí pytlík a záchranná vesta pro záchranu tonoucího	1 ks 1 ks	
11	Uzamykatelné zabezpečovací zařízení proti odcizení uložených dlouhých střelných zbraní	1 ks	uzamykatelné zabezpečovací zařízení je pevně instalováno do SDP